

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSEY, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada..... \$3.50	Za pol leta za mesto New York... 3.00
Za pol leta..... 2.00	Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta..... 1.00	Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejmejo izpolnjeni
namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in polijetvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Razpredelba nemškega, angleškega in francoskega mišljenja.

Trije narodi so bili v 19. stoletju nositelji moderne kulture. Le kdor se je napolnil z duhom vseh treh, kdor je obvladal pridobitve vseh treh, je bil oborožen z vsemi pridobitvami svojega veka ter mogel ustvariti največje, kar je bilo mogoče ustvariti s sredstvi tega stoletja.

Anglija je v prvi polovici 19. stoletja bolj razvila kapitalizem kot katerakoli druga dežela. Prej kot kje drugod je bilo mogoče v Angliji proučevati kapitalizem in njegove tendence, na drugi strani pa tudi proletarski razredni boj, katerega so povzročile te tendence.

Nikjer drugod kot v Angliji pa tudi ni tako napredovalo spoznanje postav kapitalističnega produkcijskega načina, to je politična ekonomija. Boljše kot kje drugod je bilo v Angliji spoznati, kaj nosi bodoči čas v svojem naročju.

Anglija je imela v tem oziru sicer najboljši material na razpolago, nikakor pa najboljših proučevalnih metod. Ravno ker se je v Angliji kapitalizem prejel razvil kot v kateri drugi deželi, je prišla tam do moči buržuazija, še predno je bilo konec fevdalizma, v političnem, ekonomskem in duševnem pogledu. Kolonijalna politika sama, ki je tako povspela razvoj kapitalizma, je dajala fevdalnim novim sil.

K temu je še prišlo, da se ni v Angliji nikdar razvila — stalna armada. To je seveda zopet oviralo razvoj močne centralne vladne oblasti.

Birokracija je ostala slaba in samouprava vladajočih razredov je ohranila vse svoje sile. To pa tudi pomeni, da se tudi razredni boji niso centralizirali, temveč večkrat — razbili.

Vse to pa je imelo za posledico, da je prodrli duh — kompromisa med starim in novim v celem življenju in mišljenju. Misleci in prvoborniki razredov, stremelj kvišku, se niso principijelno obračali proti krščanstvu, aristokraciji, monarhiji in njihovim strankam niso postavljale nikakih velikih programov. Niso skušali domisliti svojih misli do konca ter so zagovarjali mesto obširnih programov le trenutno praktične odredbe.

Skozi vse razrede pa je šla omejenost in konservativnost, precejšnje majhnega dela v politiki in znanosti ter odklanjanje vsakega stremeljenja, da se pridobi širši horizont.

Čisto drugačna pa je bila situacija v Franciji. Dežela je bila v ekonomskem smislu veliko bolj zaostala, kapitalistične industrije predvsem luksuzne industrije in prevladovalo je malo meščanstvo. Malo meščanstvo je dajalo ton velikemu mestu kot je Pariz in takih velikih mest je bilo pred uvedbo železnice le malo ter so igrala čisto drugačno ulogo kot danes.

Armade so mogle biti v dobi pred železnicami, ki omogočajo hitre transporte, le majhne. Bile so raztresene po celi deželi ter jih ni bilo mogoče hitro spraviti skupaj.

Parizani so se že od nekdaj odlikovali s svojo posebno trdovratnostjo ter so se že pred veliko revolucijo ponovno z oboroženimi ustajami izsilili od vlade koncesije.

Pred uvedbo splošne šolske obveznosti, pred izboljšanjem poštne zvez s posredovanjem železnice in telegrafa in razširjenjem dnevnega časopisa po deželi, pa so tudi v duševnem oziru mestni prebivalci prekašali ljudi iz province in vsled tega je bil tudi duševni upliv meščanov velik.

Družabno občejevanje je tvorilo takrat na neučene edino možnost vzgoje, predvsem v političnem, umetniškem in celo v znanstvenem smislu. Kako neprimerno večja je bila možnost za to v velikem mestu v primeru z majhnimi mesteci in vasi!

Vse torej, kar je imelo v Franciji duha, je sililo v Pariz, da se mu da izraza in ga razvije.

To kritično, prešerno in drzno prebivalstvo je torej videlo nezasišeni polom državne oblasti in vladajočih razredov.

Isti vzroki, ki so ovirali v Franciji ekonomski razvoj, so pripomogli k koncu fevdalizma in državne oblasti. Tako je predvsem zahvala kolonijalna politika od države

no silo tem pospešila gospodarski propad predvsem kmetov, a tudi — aristokrata.

Država, plemstvo, cerkev so bili politično, moralno in iz izjmo cerkve tudi finančno bankerotni, a so bili vendar v stanu vzdržati do skrajnosti svojo težko vladno in sicer s pomočjo sile, katero je izvajala vlada potom — stalne armade in centralizirane birokracije ter popolnega razveljavljanja vsake samostojne organizacije v narodu.

To je privedlo končno do one kolosalne katastrofe, katero poznamo kot francosko revolucijo in tekem katere so prišli mali meščani in proletarci Pariza začasno do tega, da so zavladali celi Franciji ter se postavili po robu čeli Evropi. Napovedana je bila vojna vsaki dotedaj uveljavljeni avtoriteti. Materializem in ateizem, ki sta bila v Angliji le igrački propadle aristokracije in ki sta z zmago meščanstva kmalu izginila, sta postala v Franciji način mišljenja pri najbolj drznih reformatorjih iz razredov, stremelj na površje.

Dočim pa je bilo v Angliji takoj opaziti ekonomsko koreniko vseh razrednih bojev, je bilo pri revoluciji v Franciji takoj vidno, da je bil ves razredni boj le boj za politično moč. Vsled tega je bilo tudi v Franciji v prvi polovici 19. stoletja politično mišljenje najbolj razvito.

Dočim je vladal v Angliji duh kompromisa, je vladal v Franciji oni radikalizma. Dočim se je v Angliji počasi organizatorično gradilo, je prevladovala v Franciji vse revolucijarna strast, ki je potegnila vse za seboj.

Radikalnemu in drznemu nastopu pa je šlo najprej radikalno in drzno mišljenje, kateremu ni bilo nič svtega in ki je brez vsakega ozira zasledovalo vsako spoznanje do konca in zadnjih konsekvenc.

Uspehi tega mišljenja in dejanja so bili sijajni, a so se pri tem razvile tudi — napake. Polni nestrpnosti, da se dospe do zadnjega cilja, si niso pustili ljudje časa, da bi se pripravili. Trdnjavo države so hoteli zavzeti drznim nasokom, a pozabili so na organizatorično predelavo obleganja. Angleški hladnosti je stala nasproti francoska vročkrvna fraza.

Čisto drugačen pa je bil položaj v Nemčiji. O tem v prihodnji številki "Glas Naroda".

Dopisi.

Partell, Pa.

S tem pozivljam vse delavce, ki so zaposleni v American Tin & Sheet Plate Co., kakor tudi vse ostale delavce v železnih tovarnah Iron & Steel Co., da se organiziramo vsi delavci, ki spadamo v to stroko. Organizacija je potrebna in je dobra ne samo za nas, temveč tudi za naše otroke. Unija se bori za boljši kosček kruha.

Delavci, vsi na sejo v soboto zvečer ter se ne pozabite organizirati!

Vedite, da je v združenju moč. Kjer je organizacija, tam je tudi boljši kosček kruha. Dosedaj je že četrtina delavcev v uniji. Slovenci, ne bodimo zadnji! Dozdaj je bilo naših rojakov zelo malo v uniji; zato na delo, zdaj je še čas! Unija se imenuje Amalgamated Association of Iron, Steel & Tin Workers, združena z American Federation of Labor.

Rojaki, pristopajte k organizaciji, ker s tem zboljšate svoje in pomagate tudi zboljšati stanje svojega tovariša.

Sramotno bi bilo za vsakega, ki bi v soboto ostal doma.

Podrobnosti bom še poročal.

Frank Kramar.

Forest City, Pa.

Kakor smo že v "Glasu Naroda" poročali, da obiščeemo naše prijatelje v Hanoverju, Pa., smo to tudi storili lepega dne 24. junija. Kar se tiče sestanka prijateljev, moramo reči, da smo preželi par ur oziroma dni v velikem zadovoljstvu. Rodbina Knapic in g. Frank Pipan so nam pripravili vsega v obilnosti. Pripravi smo, da so še ljudje, ki čislajo slovensko pesem in takim tudi mi slovenski pevci posvetimo svoj trud z velikim veseljem. Časi so res kritični, toda v družbi dobrih prijateljev se počutimo še vedno srečni, zato želimo, da se s tukaj omenjenimi in drugimi prijatelji iz Hanoverja še večkrat snidemo tu ali tam.

Za slov. pev. dr. "Zvon"

Frank Košir, tajnik.

Nogales, Ariz.

Kot vojak Združenih držav sem se namenil napisati par vrstic v cenjeni list "Glas Naroda".

V armadi Združenih držav sem šele tretji mesec od napovedi vojne. Iz Minnesote so me poslali najprej v barake v St. Louis, Mo., kjer nas je bilo kakih 5000 samih rekrutov za infanterijo. Tam sem bil sedem dni, potem so nas kakih 500 poslali k 35. infanterijskemu polku. Vozili smo se štiri dni, predno smo dospeli v pusto Arizono.

Pri vojakih je življenje dobro in jaz sem prav zadovoljen. Sedaj nam je Unia čim bolj potrebna, da nam bo Unia čim bolj potrebna.

Pri vojakih je življenje dobro in jaz sem prav zadovoljen. Sedaj nam je Unia čim bolj potrebna, da nam bo Unia čim bolj potrebna.

Pri vojakih je življenje dobro in jaz sem prav zadovoljen. Sedaj nam je Unia čim bolj potrebna, da nam bo Unia čim bolj potrebna.

Pri vojakih je življenje dobro in jaz sem prav zadovoljen. Sedaj nam je Unia čim bolj potrebna, da nam bo Unia čim bolj potrebna.

Pri vojakih je življenje dobro in jaz sem prav zadovoljen. Sedaj nam je Unia čim bolj potrebna, da nam bo Unia čim bolj potrebna.

Pri vojakih je življenje dobro in jaz sem prav zadovoljen. Sedaj nam je Unia čim bolj potrebna, da nam bo Unia čim bolj potrebna.

mesec. Vaje imamo vsak dan štiri ure.

35. regiment ima najmanj 200 Poljakov. Slovence sem jaz sam, kolikor mi je znano. Poljaki so veliki sovražniki Nemčije.

Kaj pa z našimi Slovenci? Sedaj je čas, da stremo glavno nemškemu zmagu. Torej, rojaki, pomagajte Uncle Samu po svojih močeh! Dosti je slovenskih nadevcev, ki se mučijo za manj kakor \$30 na mesec po več ur na dan. Strie Sam ti pa plača in oblači ter hrani in da zadosti prostega časa.

Mesto Nogales je na mehiškanski meji. Žene mesta Nogales so 20. junija napravile vojakom veselico, kjer je vsak dobil dobro večerjo; mene ni bilo tam, bil sem na straži. Tukaj imamo tudi Army Young Men's Christian Association, kjer se prirejajo vsakovrstne veselice in premikajoče slike vsak večer brezplačno.

Država Arizona je suha v pravem pomenu besede. Tukaj ni jeter in rek, ampak sam pesek in kamenje. Jaz ne vem, s čim se ljudje živijo; najbrže so sami bogatini, ker zaslužka tukaj ni.

Tukaj se nahaja tudi en eskadron kavalrije, kateri sestoji iz samih črnecev.

Ako odrinemo na Francosko, se bom kaj oglasil, ako bom imel priložnost in ako bo to dovoljeno.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje, posebno pa prijatelje v Minnesoti.

G. Hegler,

35th Inf., Co. F, Nogales, Ariz.

Sloviti junaki mornarice Zdr. drž.

ESEK HOPKINS.

On je bil prvi "admiral" te dežele in sicer v času, ko čin generala ni še oficijelno eksistiriral.

Bil je Esek Hopkins, junaški rojak z Rhode Islanda. Dosegel pa je skoro že starost šestdesetih let, predno je sploh vstopil v mornarico. Ostal pa je v njej ravno toliko časa, da je dosegel slavo s svojim drznim junaštvom ter pričel v vsakovrstne truble s skoro vsakim človekom.

Prihajal je iz puritanske družine in sicer iz Scituate, R. I. ter preživel polovico svojega življenja kot mornar in kot lokalni poftik. Ko se je leta 1775 pričela revolucija, je bil star Hopkins sedemindeset let. V onem času je predstavljal on silo v svoji majhni koloniji. Vsled tega mu je dal Rhode Island naslov in čast brigadnega generala prostovoljcev.

Predno pa se je zadostno uživel v svoje novo življenje vojaka, ga je imenoval kongres "vrhovnim generalom mornarice Združenih držav".

Častni naslov admiral. Naša cela mornarica je obstajala tedaj iz osmih preustrojenih trgovskih la dij.

Jnuarja 1776 je dvignil Hopkins svojo zastavo kot admiral. S sedmimi osminkami cele mornarice Združenih držav, oddelkom štirih ladij in treh čolnov, se je napotil na križarenje v južnejših vodah. Izmed osemnajstih častnikov jih je bilo osem z Rhode Islanda.

Paul Jones je bil takrat poročnik na zastavni ladiji Hopkina. Kapitana Whipple in Biddle sta poveljevala dvem drugim ladjam in to je bila prva pot naše mornarice.

Mala flotila Hopkina je plula južno, proti Bahama otočju. Stari admiral ni odšel ven na morje radi slave ali za vajo. Vedel je, da potrebuje naša dežela orožja, municije in živit. Te stvari je hotel dobiti, ne pa pridobiti si le ime in naka in drzneža.

Vsled tega je odplul proti New Providence, na Bahama otočju. Kjer so se nahajali fort z zalogami, s katerimi se je zakladalo Angleže. Te forte je zavzel z naskokom ter nato naložil svoje lastno brodogradbeno in dragoceni predmeti, katere je bil našel v New Providence, se je nahajalo tudi osem topov, zelo velika množica smodnika, veliko živil in tudi obleke.

Tak plen je bil za našo slabo preoklepano narod veliko večje vrednosti kot za zmaga v celem ducatu pomorskih spopadov ter slava tega ali onega poveljnika.

Hopkins je odplul nazaj proti Severu, naložen s svojim plenom. Pri Block Island je zapazil dve angleški bojni ladiji. Bili sta skuter "Hawke" in bombna ladija "Bolton". Med drugim sta imeli ti dve ladiji na krovu 34 topov ter sta bili obe naloženi z zalogami in municijo.

Po vročem spopadu, katerega nam živo opisuje Jones v enem svojih pism, sta bili obe angleški ladiji prisiljeni udati se.

Clovek bi mislil, da je storil Hopkins dosti na enem svojih križarenj, da bi si priskrbel hvalostno deželo. Ena sama napaka pa bo uničila uspeh celoga sveta. Komaj je dobil Hopkins oficijelno hvalo kongresa, ko se je srečal s tremi svojih ladij z angleško bojno ladijo "Glasgow", oboroženo z devetin dvajset topovi. "Glasgow" je bila poražena, a kljub temu se ji je posrečilo pobegniti.

Takoj se je pričelo Hopkinsu očitati, da je bil malomaren, ko je pustil zbežati angleško bojno ladijo. Hopkins je bil do skrajnosti užaljen radi tega postopanja in to še prav posebno, ker se je tudi kongres vdeleževal te kritike. Hopkins pa je kljub temu nadaljeval svojo službo v mornarici, a se ga je vsestransko preziralo.

Konečno se je ga pozvalo pred kongresni komitej, da se zagovarja radi malomarnosti. John Adams, poznejši predsednik Združenih držav, je zagovarjal starega junaka in Hopkins je bil oproščen. Kljub temu pa stvar ni bila še rešena. Nesporazum je sledil nesporazumu. Hopkins se ni hotel ukloniti krivici in vsled tega se ga je leta 1777 zopet pozvalo, naj stopi pred kongres. Ker ni hotel ubogati, ga je odpuštil kongres iz mornarice. Hopkins je slišal vnaprej, da se ga bo odpustilo ter je medtem odpustil več častnikov, ki so delali proti njemu. Nato je odšel v privatno življenje.

Ženske mesto moških.

Virginia & Rainy Lake družba v Virginiji, Minn., je začela zaposljevati ženske mesto fantov v oddelku deske za škatulje. Sedaj jih je zaposlenih že 19. Začetna plača je \$235 na dan.

Ženske dobe isto plačo kot moški.

Ženske, ki bodo uposlene od mornariškega departamenta, bodo prejele isto plačo kot moški, ako bodo opravljale to službo.

ZASLUŽITE DENAR

z gojenjem golobov v prostem času. Pošite po podrobnosti na:

Stephen Vidović,

Box 11, Kreischerville, S. I., N. Y.

(5-6 10x 2x v t tor & čet)

ŽENITNA PONUDBA

Želim se seznaniti s Slovenko od 28 do 35 let, tudi je lahko vdova z enim ali dvema otrokoma. Je na resne ponudbe se bom oziral in ne na denar.

John Braun,

Box 23, Austin, Pa.

Isčem svojo sorodnico, od katerih se jih največ nahaja v Clevelandu, Ohio. Prosim jih, da mi pošljejo — Anton Matijev, prihodnji 21. avgusta, 1917.

Isčem svojo sorodnico, od katerih se jih največ nahaja v Clevelandu, Ohio. Prosim jih, da mi pošljejo — Anton Matijev, prihodnji 21. avgusta, 1917.

Vi
hočete
zdravo,
veselo dete

Ker niste dovolj srečni, da bi dojili svoje dete, potem se ne boste zmotili ako mu dajate

Eagle BRAND CONDENSED MILK
THE ORIGINAL

To čisto in redilno mleko je v rabi uspešno skozi 60 let.

Izrežite ta oglas in pošljite na:

Borden's Condensed Milk Co.
New York City, N. Y.

In predeli boste brezplačno navodila v slovenskem jeziku, ki povedo kako se rabi.

G. N.

Naznanilo.

Dubuque, Iowa.

Vsem slovenskim fantom v Zdr. državah in Canadi dam na znanje sledeče:

Kateraga slovenskega fanta veseli učenje, oziroma hropeči po izobrazbi, je lepa priložnost zdaj iti v to šolo, namreč v Dubuque College, kjer se mu da prilika učiti, oziroma se izobraziti.

Jaz sam sem v tej šoli od 2. septembra 1916. Šolsko leto, oziroma šolski pouk se začne vsako leto 3. septembra in traja do 6. junija. Potem so tri mesece počitnice, namreč junija, julija in avgusta. V tem času lahko vsak dijak gre, kamor hoče delat, da si lahko kaj prisluži za osebne stroške za ostalih 9 mesecev, ko je v šoli. Včasih, ko so časi dobri, si lahko prihrani dijak v teh treh mesecih, če dela, od \$50 do \$100, kar popolnoma zadostuje, da se v tej šoli lahko učiti brez prenehanja leto za letom, ako ga je volja. Nekaj pa za tavid pomagati tudi vsako leto dobrim učečim dijakom.

Veliko mi je na tem ležee, da bi več slovenskih fantov to priliko izrabilo, kakor jo imam tudi jaz. In zelo rad bi videl, ko bi vsaj par Slovencev bilo tukaj v tej šoli, da bi ne bil sam. Ko sem lansko leto meseca septembra vstopil v to šolo, nisem bil zmožen nič angleškega jezika, kot vsak navaden rudar, kajti jaz sem delal v premogorovih v Clintonu, Ind. Fantje, nič se ne bojte! Kateraga učenje veseli, le naj kar izrabiti to priliko. Jaz sem pripravil v vsakem oziru na roke itoni slovenskim fantom, ki bi prišli v začetku septembra letos v to šolo, ker bom tudi jaz pouk nadaljeval.

V tem zavodu je čez 20 čeških dijakov, okoli 25 Ogrcev, en sam Slovenec in to je moja malenkost. Potem še raznih drugih jezikov največ pa angleških dijakov. V tej šoli je en češki učečnjak, en ogrski profesor in en bolgarski. Glavni učni jezik je angleški. Dijakov je okoli 300. Dvema ali trem slovenskim fantom bi bile mogoče za zelo malenkostne stroške v to šolo vstopiti. Pouk, hrana in soba, vse je v šolskih plosjih.

Kar se prepričanja tiče, je svet bodno; ne sili se nobeno prepričanje posameznemu. Vendar profesorji so vsi večinoma protestantje, kar pa ne pride v poštev v pouku, oziroma v razredih, kajti ameriški šolski pouk je resničen, brez ovinkov, na podlagi dejstev, ne pa, kakor je v Evropi, ko se se spominjam, ko sem hodil v ljudskih šolah v četrti razred; tam se nas je učilo, kot je bilo avstrijsko-nemški vladni všeč, ne pa tako, kot je resnica. Za višje šole ne vem, ker nisem imel prilike iti, akoprav sem vedno želel. Kar se angleškega jezika tiče, se ni treba nič bati. Tukaj je eno leto pripravljeno leto v učenju za take, ki niso zmožni angleškega jezika. Torej, fantje, korajžje in pogum! Kateraga učenje veseli, naj le pride. Pač žalostno bi bilo, ko bi se mi Slovenci druge ne poprijeli, ko pridemo v Ameriko, kot rudnikov ali pa tovarnar. Moja želja je, da bi se dvajset Slovencev učilo v treh letih v tej šoli; potem bi mi slovenski fantje kot dijaki vstopili v šolo slovensko literarno družbo. Kar

Zakaj je potreba kopelji?

IN MOČITI CELO SOBO?

Kopelji ne pomagajo nogam, ki se pote. S tem samo ponesnažite sobo in razjezite svojo gospodinj.

Poleg pa ni voda, kar rabijo noge, ampak zdravilo. Nobenih neprijetnih kopelji, nobenih neprijetnosti. Vi ne potrebujete ničesar drugega kot PEDISIN.

Namajte si noge vsako jutro in odstranjeno bo vse, utrujenost, neprijeten duh, melurji ali kurja očesa. Na milijone ga rabi — vi ga morate tudi rabiti.

Velika družinska škatlja, zadoštuje za več mesecev, stane le \$1.00.

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St., E. Cleveland, Ohio.

še niste čez 28 ali pa 30 let stari, kar poprimite se prilike, če vas veseli. Kajti v Avstriji nismo imeli prilike v višje šole iti, ker tam je bil glavni vladar denar in zopet denar za učenje. Amerika pa da priliko velikim bolji tudi revnim dijakom se učiti, katere učenje veseli, državljano ravnatako kot nedržavljanom; kajti tudi jaz nisem še državljan, ker sem šele četrto leto v Združenih državah in v prvem letu v ameriški šoli.

Tukaj se učijo med drugim tudi razni jeziki, kot naprimer: hebrejsko, grško, latinsko, špansko, nemško, angleško in češko; in raznih poučnih predmetov se lahko dijak uči v enem zadnjih štirih jezikov, ako je zmožen katerega. Tako sem naprimer jaz imel pet razredov vsak dan, to je 5 učnih predmetov; od teh pet predmetov je bil eden angleški jezik, drugi pa češki jezik, ker me veseli se priučiti popolnoma češkega jezika. Tako sem se v enem letu učil dve jezika; seveda za nas Slovence ni težko učiti se češkega jezika. To sem samo zato navedel, da lahko vidite, koliko prilik je v tej šoli. In kar je največ vredno, je to, da je pristopna ta šola vsakemu, ki resno želi se učiti.

Torej pozivljam vas, slovenski fantje, katerega bi veselilo letos septembra v to šolo priti, naj se obrne takoj, pač pa ne kasneje kot do 15. avgusta, na naslov predsednika te šole v angleškem jeziku, ali pa na moj naslov v slovenskem jeziku, ker bomo drage volje vse storili, da omogočimo par slovenskim fantom v to šolo priti v začetku septembra letos. Kateri bi pa letos ne mogel priti, naj se pripravi za drugo leto ravno isti čas, če tako želi. Upam, da se bo temu pozivu odzvalo kaj slovenskih fantov. Glavni pogoj za vstop v to šolo je dober in značen karakter in veselje do učenja.

Ako se pa piše naravnost na predsednika te šole, naj se blagovolji omeniti moje ime, da bo predsednik te šole vedel, na katerega priporočilo se obračate na njega. Naslov predsednika te šole se glasi:

C. M. Steffens, D. D.,
President Dubuque College,
550 Delhi St., Dubuque, Iowa.

Moj naslov se glasi:

Karl H. Poglodich,

Dubuque College,

550 Delhi St., Dubuque, Iowa.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 482 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGOBELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne posiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagajni ima nad \$200,000.00 (dvesto tisoč dolarjev).

Bolniških podpor, poškodnin, odpravnin in smrtnin je že izplačala nad \$1,220,000.00 (Miljon, dvesto dvajset tisoč dolarjev).

Jednota zavaruje za \$250.00, \$500.00, \$1,000.00 in \$1,500.00 smrtnine, ter po \$1.00 in \$2.00 dnevne bolniške podpore.

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo vstanovitve novih. Društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Dopisi.

Houston, Pa.

Naj omenim nekaj glede članov JSKJ, kateri so navezani na vojaško službo. Po mojem premisleku bi bilo najpraviše, da bi ostali Jednotni člani kakor doslej, namreč za smrtne slučaje biti zavarovani ter plačevali sami ali njih dediči assement v isti sklad, dočim bolniška podpora in assement za isto se jim naj bi odbil za dobo vojaške službe in kot taki tudi ne bi mogli povzročiti zavarovalnice, dočim jo po svoji volji morejo znižati. Nakladati višji assement na ostale člane ne bo pravilno. Znam, da bo dosti dedičev, kateri bodo drage volje plačali enake assemente, kateri se pa za kaj takega ne bodo brigali, ne morejo biti ničesar deležni in kot taki naj bi se suspendirali do povratka. Ko se vrnejo, so zopet lahko sprejeti ter postanejo člani kakor prej in morejo začeti plačevati svoje assemente po lestvici, ne da bi plačevali zaostali dolg. Po moji misli bi bilo to dosti pošteno. To je moje mišljenje, ne da bi bil nasproten vojakom, ker se nam ne vem, kaj se more z menoj zgoditi.

George Shultz, član JSKJ.
(Svetovali bi, da se glavni urad obrne za informacije na generalnega pravdnika v Washingtonu, ako je to dovoljeno. Op. uredn.)

Braddock, Pa.

Veselega nimam poročati iz tukajšnje slovenske masebine. Tukaj je preminul rojak John Janjanič v soboto 23. junija ob 3. uri in 20 minut. Bolan je bil samo štiri dni za prehlajenost. Rojen je bil 1. 1872 v vasi Poljica, okraj Latija na Dolenjskem. V Združeni državi je bil okoli 12 let. V stari domovini baje zapuščal očeta in eno sestro. Zavarovan je bil pri dveh društvih, in sicer pri Jugoslovanski Katoliški Jednoti ter pri društvu sv. Barbare. Člani tukajšnjih postaj so se vsi vdeležili

pogreba z zastavo na čelu. Spremlili so ga na pokopališče sv. Tomaža in ga izročili materi zemlji v večno spanje.

Rojaki, kateri še niso pri nobenem društvu, imajo zgled, kako hitro pride smrtna kosa, kakor pokosi človeka, da ne ve, kdaj. Zato naj bi svetovali vsem tistim, kateri še niso v nobenem podpornem društvu, da pristopijo k temu ali onemu društvu; saj društva so vsa dobra, najbodo to ali ono. V slučaju bolezni dobi podporo, v slučaju smrti pa dobo ženo in otroci posmrtnino. Ali ni to lepo in hvalevredno? Vsakemu Slovincu je v ponos, ako je v društvu zavarovan. Preskrbljen je v vsakem slučaju, ampak poznam jih veliko, kateri niso pri nobenem društvu, kar je obžalovanja vredno. Oni se bodo kesali, ampak bo prepozno. Pristopajte v društva in ne odlašajte na jutri, ker nobeden ne ve ne ure ne minute, kdaj ga nesreča zadene. Bodite pripravljeni na to in pristopite k društvu.

Tukaj se dela s polno paro neprenehoma dan in noč. Tukaj so samo železne tovarne v okolici Braddocka, East Pittsburgha, Rankina in Homesteada. Seveda, največ tovarn lastuje "Andrew Carnegie, takozvani Steel King. V tukajšnji okolici je plača 30¢ na uro za navadnega delavca. Dela se od osem do dvanajst ur na dan. Dela so vsakovrstna, težka in lahka. V tukajšnji bližini so tudi takozvane Westinghouse naprave, v katerih se še dobi precej dobro delo pri raznih električnih strojih, na katerih se izdelujejo raznovrstne stvari, kakor električni motorji za cestne železnice, signali, vojni potrebščine itd. Pri gori omenjeni družbi je zaposlenih okoli 15,000 ljudi vsakovrstnih narodnosti.

Urh J. Jakobich, zastopnik "G. N."

La Salle, Ill.

Ko dan se zaznava, Danica priplava, Se sliši zvonjenje Čez hrib in čez plan.

Rojaki širom Amerike gotovo mislijo, da se vedno lasamo, ker smo v Lasallah; kakor mine sezona za "marbelce igrati" in zopet sezona za "football", ravnotako je naša sezona minila, da se več ne lasamo — in postoli smo si s bratje, kakor se nikdar poprej.

Razmere in neumorno delovanje zavrednih rojakov so nam pripomogle do tako krasnega Slovenskega Narodnega Doma in Dom je pa pripomogel, da se je v njem ustanovilo še eno podporno društvo, katero smo priključili k slavni Jugoslovanski Katoliški Jednoti. Številko društva nam je brat glavni tajnik določil 124, krstili smo pa na ime "Danica", z namenom, da bi se nekaterim našim rojakom zdelo in vrgli okoli ve raz sebe, kajti doba absolutizma je šla iz mode. Delavci danes ne potrebuje nikogar, da bi mu narekoval in vsiljeval stvari, katere ne spadajo v podporno društva in jednote.

Služaj, katerega sem doživel, ko sem agitiral za novo društvo, naj navedem, ker sem prepričan, da je v korist JSKJ. Vprašal sem v obče znanega in spoštovanega rojaka, da naj pristopi. Odgovoril je na kratko: Pri eni katoliški jednoti so me že po dolgih letih ven vrgli, sicer me ne bodo pri nobeni dobili. Nato sem mu pojasnil, da Jugoslovanska Katoliška Jednota prepusti vsakemu svoje prepričanje in vsak je dober član, kateri plačuje svoje prispevke in da se častno preživlja.

Rojaki in rojakinje, kateri še niste dovolj zavarovani, pristopite k novemu društvu Danica št. 124, katero vam jamči popolno svobodo v vseh ozirom. Prihodnja seja se vrši 15. julija točno ob 2. uri popoldne v Slovenskem Narodnem Domu.

Kdor nima v glavi, ima v petah. Imel sem stvar spisano in naslovljeno na "Ave Maria", slučajno pride moj prijatelj ter po daljšem pogovoru o tem in onem me opozori, da glasilo JSKJ je "Glas Naroda" in ne "Ave Maria", narkar sem dopis obrnil v drugo smer. Prosim, gospod urednik, da mi gotovo oprostite, ker to je moj prvi dopis v Vašem cenjenem listu, torej sem še novinec, podmaže rečeno "greener", poleg tega se pa od enega preprostega tržaškega fakina ne more zahtevati, da bi takoj prvi naslov izdelal. Čitanje je moje veselje in tako citam seveda tudi "Piccolo Ave Maria", v katerem je vsakih 14 dni kaj zanimivega o JSKJ, in mislim sem, da to je gotovo uradno glasilo JSKJ. Čital sem celo podrobnosti društvenih sej, kdo, kaj in zakaj je ta in oni predlagal in podpiral.

Parkrat sem zapazil tudi ta nesrečni K in že mi je šinila v glavo misel, toraj je vendar le res, da Vatikan podpira tega nesrečnega Kajzarja. Še bolj v dvomu sem pa bil, kaj je naše glasilo, ko se je začela v "Ave Mariji" podoba srečnega rešitelja tistega nesrečnega K. Radoveden sem, koliko stane, da bi se jaz prišel v "caj-tenge", sliko imam tudi še eno staro, ko sem bil še mlad in — lep.

Člane in članice društva Danica št. 124 JSKJ opozarjam, da se držimo reda, ki naj obstoji v tem, da društvene stvari ostanejo doma. Jednotne stvari pa v glasilo "Glas Naroda".

Tajnik društva.

Boj med dvema dnevnikoma.

V Milwaukee, Wis., je popularni dnevnik "Journal" započel hud boj proti jutranjemu listu "Free Press", katerega lastniki so Nemei in tudi list sam zagovarja nemške interese. "Free Press" je bil vedno hud sovražnik delavstva in tudi "Journal" je kapitalističen. Sedanjí boj med listoma se vrši na podlagi patriotizma.

Nova občinska knjižnica.

V Buhlu, Minn., se je pričelo delo za novo občinsko knjižnico, ki bo stala \$31,000.

Nemčija, nje pivo in amer. profesor.

Profesor Reginald Aldworth Daly s Harvard vseučilišča je objavil v newyorškem "Times" članek, v katerem se glasi:

— Napačno bi bilo misliti, da je očeijelna grozodejstva Nemčije pripisovati edinolet proračunanim načrtom hladnega intelekta. Ta grozodejstva so tudi produkt skupnih čustvovanj. Intelekt je ostal v ozadju, ko je pričela Nemčija s svojimi poskusi, s streljanjem, požigi in Zeppelinji, da "prestraši" ljudi v čezelah, kjer je imel neomajen pogum svoj dom skozi stoletja. Te bedastoče so izgubile vojno za Nemčijo. Bolj kot katera druga stvar so ojačile voljo in sklep velike demokracije, da se pobije norec na tla. Grozovitosti pa gotovo ne počenja glava, temveč srce. Grozovitost je sad dveh stvari: strahu in slabega razpoloženja ali zlobnosti.

Pred vojno je bila Nemčija v strahu za svoj prostor na soncu, v strahu za svoj delež pri svetovni trgovini, v strahu za svoj sloves kot svetovna sila, v strahu pred svojimi lastnimi davkoplačevalci, v strahu glede svoje zmogljivosti, da zmaga v bodoči vojni v poštenem boju. Desetletja pod zavestnega strahu in vznemirjenju vsprico blagostanja sosednih sil, so končno dovedla do splošne izgube samokontrole in položilo se je strategične železnice proti belgijski meji. Na mesto razsodnosti je stopila osebna, čeprav oficijelna zloba. Ko je izbruhnila vojna, je bila samokontrola nadlajne omajana in doživeli smo strašno orgije Louvaina, umora Miss Cavell, masaker "Lusitanije", deportacije, potapljanje hospitalnih ladij in druge brutalnosti, katere je odredilo višje poveljstvo. Moje mnenje je, da je lahko, a neprestano opojno sredstvo delno, a zelo dejansko pojasnilo za vse te neodpustljive zločine. Zastrupljanje skoro vseh voditeljev potom neprestanega zavzivanja piva pomeni skupni strah, skupno paniko in skupno otopenost v višji strategiji. Zloba milijonov je odobrila dejanja njih zlobnih voditeljev. Tako je hvalisana enotnost Nemčije v enem smislu lepa cvetka skupne, narodne prepirljivosti.

Fiziologi so dokazali, da povzroča neprestano zavzivanje alkohola pijanč trajno degeneracijo telesnih celic, predvsem živčnih stanic. Najbrž v zvezi s to izpremembo v človeškem telesu je marširanje moralne zdražljivosti. Slučaj je popolnoma viden na popolnoma pijanih osebah. Celo le malo opit postane lahko človek zelo zdražljiv, če ne gre vse po njegovi volji. Naslednja stopnja zlobnosti je tako dobro znana iz doma, kluba ali ceste, da ni vredno o njej razpravljati. Preiskave Krapelina, mogoče najvišje avtoritete na polju raziskavanj glede vpliva nemškega piva, ter drugih so dokazale, da ni nikakega kakovostnega ali kvalitativnega razločka med škodljivim vplivom piva in žganja, v kolikor pride v poštev alkohol, vsebovan v teh pijavkah. Trajno zavzivanje piva, 48dostone razreditve alkohola povzroča kot zavzivanje žganja izgubo samokontrole.

V onem izvrstnem delu "Alcohol and the Human Body" čitamo:

— Samokontrola je ena najvišjih možganskih funkcij ter ni mogoče dosti visoko oceniti plemenite sile, ki nastane v narodu, v katerem se individualno izvršuje samokontrola. Vsi tedaj vzgajajo svoje otroke, v kolikor je to mogoče, da kontrolirajo svoja čustva in dejanja v upu, da bodo končno postali vredni člani človeške družbe.

Vpliv alkohola pri zmanjšanju ali uničenju to pridobljene samokontrole pa je lahko opaziti v vsakem položaju socialnega življenja, s čemur se uniči vse delo vzgojiteljev in starišev.

Z usvajanjem možganskih celic, v katerih so registrirani ideali, od katerih je odvisna naša hladna sodba, povzroča alkohol izgubo samokontrole, posebno pri mladih odraslih ljudeh. Celo maj-

hne količine so v gotovih slučajih povod, da se izvrši dejanja, katerih bi se drugače ne izvršilo. Vzrok temu pa je paralizirajoči vpliv opojne pijače.

Potom številnih znanstvenih eksperimentov se je dokazalo, da di človek, ki pije vsaki dan tudi emerno, nikdar popolnoma trezen. To milo, a nepresano alkoholiziranje je ponavadi neopazno ter se ne kaže v pomamkanju uspešnosti ali zunanji čistosti zastrupljenega človeka. Vsi tedaj niso učinki stalnega zavzivanja piva tako vidni kot v slučajih oseb, ki so zastrupljene od whiskeya, rumca ali absinta. Moja država hipoteza je vsled tega, da je bilo zavzivanje piva skozi celo življenje eden največjih vzrokov naravnost živinske brutalnosti nemških častnikov. Tako hudodelstva so ukazali močje, ki so se skozi desetletja zastrupljali s pivom. V mirnih časih je povzročilo pitje piva degeneracijo možganskih stanic, ki se je kazala včasih le v sentimentalnosti ter zdražljivosti in stilih pojavih. Ko pa se je postavilo te ljudi pod velik pritisk, ki je zahteval od njih živcev velikanskih naporov, se je pojavila ta degeneracija možganov v veliki okrutosti.

Kot ugovor na ta izvajanja se lahko navede, da se spiše v Franciji in Angliji skoro ravno toliko alkohola na glavo in da je kljub temu oficijelna brutalnost popolnoma nepoznana stvar. Temu nasproti pa sta dva važna kontrasta med pitjem v Nemčiji in onim v Angliji ali Franciji.

Nemški narodi so edina velika skupina narodov, v kateri se daje alkohol že dojenčkom in malim otrokom. Ravno v dobi življenja, ko je treba živčni sistem prav posebno zavarovati proti vsem strupom, se zastruplja nemške otroke z lahkim opojnim pijačami. Če ni bilo tega že pred porodom poškodovano vsled tega, ker je pila mati pivo, je dete še vedno izpostavljen zastrupljenju z mlekom, ki nosi alkohol katerega zavzivanja mati ali dojilja. Dete vzraste v možja, pi je neprestano opojne pijače ter je vsled tega neprestano ovirano v svoje mrzvoju z ozidrom na moralo in samokontrolo. Na drugi strani pa se zavziva ves alkohol v Angliji in Franciji potem, ko so tvorila leta življenja končana, vsled česar je zmanjšana nevarnost možganske degeneracije.

Na drugi strani pa je velika razlika v tem, kdo pije opojne pijače. Pijanci Anglije in Francije so, kot povsod drugod, brutalni in ničasti, kadar se jih provocira ali jim stopi na prste. Na srečo dobrega imena teh dveh vlad, namreč angleške in francoske, je veliko moč vodilnih razredov, mož, ki izdajajo povelja, ne zavziva redno alkohola, niti v mladosti, niti v zreli dobi. Tega ne delajo tudi njih matere, ki so jim dale vsled tega na življensko pot trdne in zdrave živce. Možatost in veselje do športa treznega Angleža ali Škota se zelo razlikujeta od sebičnosti in brutalnosti Angleža iz iztočnega Londona, ki je zastrupljen s pivom, ali Škota iz Glasgowa, ki zavziva whiskey. Vojno politiko Anglije in Francije so kontrolirali možje, ki sploh niso bili zastrupljeni z alkoholom, ali pa vsaj ne v toliki meri kot številni nemški častniki, ki so neprestano razburjeni od svoje narodne pijače.

Veliko nas je živelo v Nemčiji. Prepričani smo, da obsoja doberšen del Nemcev okrutosti, katere so započeli in izvedli njih visoki uradniki ter častniki. Ne moremo deliti mnenja, da so Nemei po potrebi druge krvi in plemena kot ostali narodi zapadne Evrope. V centralni Evropi pa je na delu neka zavratna sila, ki je proizvajala za civilizacijo strahote in izdajstva, ki so bila bedasta in mičeva. Če je ta skrivna sila alkoholizem, ga je lahko odpraviti. Absinenca ali večja zmernost med vodilnimi nemškimi krogi v bodočnosti bosta morda pridobila nazaj naše spoštovanje. Ti krogi se bodo morali namreč vesti kot pravi "športi" in to tudi v sili in

pri tekmovalju, kot se vede že sedaj veliko tisočev treznih Nemcev.

Ko to pišem, seveda ne pozabljam velikih vprašanj, ki so dovedla do te vojne in nje strahot: tragičnih slučajev geografije; življenjske sile one bedaste doktrine o božjem pravu države; propada vere v Evropi; vrnitve k barbarskemu naziranj, da se osebna in narodna čast ustavi ob mejah domače države in politične neizkušnosti večine Nemcev. Vsi ti in drugi faktorji pridejo v poštev, kadar odredi nemško višje poveljstvo umore, ropanja ter suženjstva. Ves ta problem je preobširen za eno samo pero, a del rešitve je mogoče najti v razmerju kroničnega alkoholizma do človeške duše. Ali je imel veliki Moltke prav, ko je rekel: — Pivo je veliko bolj nevaren sovražnik Nemčije kot pa vse armade Francije?

Ta članek je prav posebno zanimiv, ker kaže, kako rafinirane propagande se poslužujejo prohibicionisti v tej deželi.

"Primo loco".

(Konec.)

Posebno zadovoljni asta bila se veđa Grebenc in Zdražba.

Pozno v noč sta zalivala v Grebencu gostilni sijajno zmago — nad Poljščakovimi in Sršenovimi predlogi.

— Kar je res, je res, gospod Grebenc, — je govoril v jednem Zdržaba in emakal s svojim "vivčkom". — Tako imenitno govoriti zna malo kdo, kot vi, — Vraga, ali ste videli, kako sta se zvijala togote in sramate, ko sta ste jima brusili v obraz, da sta — osla in lenuha! — Hej, kar je res, je res. Tega ne ozabita nikdar.

— No, kmalu bo konec Poljščakovih slave, vsa podučevanja njegovega tajnika bodo zastoj — umakniti se bo moral možu, ki je jedini za to mesto. — Kaj, Zdražba? Kje je vaša roka?

Ko pa je ostal Grebenc sam, tedaj je pisal zmagonosno pismo Albinu Heller, da je odda na vse zgodaj s prvo pošto.

Mej drugim pa je bil pisal tudi odstavek: — Mila gospica, jaz sem bil — mož beseda: kandidatinja primo loco ste Vi!...

Spominjam vas zato na vaše obljube — Kdaj vas zopet vidim in — kje? — — — — —

Odgovorite mi nemudoma, sicer! ..Saj me razumete!

Že naslednjega jutra je dobil Grebenc iz Hraštja sledeče pismo ce: —

Bl. g. G.! — V soboto se odpeljem s pošto v Ljubljano. Obiščite me v nedeljo v hotelu L... kjer bom v pisana kot "odgojiteljica Pavlič".

Mesec pozneje je prinesel kranjski uradni list imenovanje gospi Albine Heller za učiteljico, — pa gospoda Antona Grebencu — — — — — prednikom krajnega šolskega sveta v Kotu, ker je — odstopil župan Poljščak.

VI.

Notarjeva vdova Amalija Kováč, bogata Albinina teta, je umrla prav koncem drugega leta, odkar je Albina bila učiteljica. Zapustila je je vse svoje premoženje, okoli trideset tisočakov. Albina je popustila takoj svojo službo ter se preselila k svoji drugi teti, boleharvi samicí Ildi Ribič. Tedaj pa so se začeli oglašati od vseh strani snubci: davkarski adjunkt, učitelj, trgovec, dva gostilničarja, upokojeni stotnik iz Hraštja in — Anton Grebenc iz Kota.

Zavrnila je vse ter živila veselo in razkošno, radujoča se vedno — novih zmag...

Ko pa jo je poprosil petinšestdesetletni, hromi baron K—k, uslišala je takoj... — — — — — Že v treh tednih je bila poroka; potem se je preselila s teto Ido vred na lani in obširni grad tam ob rebri hriba sv. Lucije.

Gospa baronica Albina K—k ima sedaj vsega v izobilju, saj ponašni soproz jej kupi in — dovoli vse.

Vsako nedeljo poseti grad najodličnejša družba z Hraštja in iz Ljubljane.

Plesi, dramatične predstave, izleti in druge zabave se ponavljajo ondi ob vsaki priliki.

Zabava, veselje, razkošje je — doma na gradu K—k bodisi v zimni ali poletju.

Oj, to življenje! — — — — — Mej gosti pa, ki so stalni družbeniki barona in baronice K—k, naj imenujemo le trojico:

Gospo Italijanko iz Ljubljane, nadporočnika Weberja in — "primo loco" — lajntanta Zvonimira pl. Trbojeviča...

Li dvomi kdo, da se v taki družbi ne dolgočasi lepa baronica — Albina nikdar!?

Odškodninska postava izboljšana.

Postavodajca države Wisconsin je sprejela predlog socialističnih poslancev, da se izboljša delavska odškodninska postava (Compensation law).

V bodoče bodo dobili delavci, ki so bili poškodovani pri delu, namesto 65 odstotkov od svoje plače 75 odstotkov za ves čas, ko bodo nezmožni za delo. Zvišale so se nadalje svote, ki se izplačujejo pod to postavu, za izgubo kakkega uda. Ta svota je zvišana v toliko, da dobi delavec za ves čas, ko je nezmožen za delo, svoje polno plačo. Čas, ki je določen za podporo v takem slučaju, je zvišan za polovico.

Za pogrebe ponesrečenih delavcev se je dovolilo svote do \$100. Dosedaj se je izplačalo za pogreb samo onim, ki so bili poročeni in so zapustili kako osebo, ki je bila od njih odvisna; v bodoče pod novo določbo pa bodo izplačani pogrebni stroški za vsakega ponesrečenega delavca.

Nadalje je določeno, da se plačujejo stroški za bolnišnice 90 dni, medtem ko se je dosedaj plačalo samo za nedoločen čas.

Za osebe, ki dobe poškodbe, katere jih narede nezmogoče za delo skozi celo življenje, se je določilo po novi postavi, da dobe plačano odškodnino v znesku 65 odstotkov za dobo 15 let, ako je ponesrečen star izpod 32 let. Za starost nad 32 let pa se vsako leto skrajša za tri mesece.

Ta odškodninska postava je bila dosedaj zelo pomamljiva in tudi še sedaj je le del tega, kar bi morala biti. Ono malo število delavskih zastopnikov se je vedno trudilo, da izboljša te razmere, toda imeli so vedno preveč nasprotnikov in so šele sedaj približili mali del tega, kar so želeli. Kadar bo njihovo število večje, bo tudi ta postava narejena tako, da bo v resnici za pomoč delavcem, ki se ponesrečijo.

Pobegniti je hotel.

Iz Sheboygana, Wis., poročajo: George Stepančič je stanoval pri Franku Rajku. Ko je bilo treba plačati hrano in stanovanje v znesku \$17, je izginil. V Port Washingtonu si je kupil vozni listek za Chicago. Toda komaj se je vsedel na vlak, ga je že vzel policijski šef Delne v svoje varstvo in potovanje je bilo končano. Sodnik Bassuener ga je izročil Franku Rajku, kateri ima dolžnost, da gleda za njim, dokler ne dobi svojega denarja.

Tat je obiskal Slovence.

Iz Kitzville, Minn., poročajo: Ko se je prebudit 25. junija ponoči Andrej Russ, je videl leži skozi okno neko osebo iz svoje hiše. Hitro nato je pronašel, da mu je tat ukradel obleko, \$17 in uro. Njegovemu bratu Janezu \$70 ter boarderju L. Kordišu pa je zmanjkalo \$50 in žepna ura. Tat je ušel.

Kasnovani mlekar.

V New Duluthu, Minn., je bil mlekar Peter Gutovski aretiran na obtožbo državnega nadzornika živil. Priznan je bil krivim in kaznovan na \$15 ter stroške.

O to žensko.

(Tri zakonske črtice.)

Živeli so trije prijatelji: Anton, Janez in Jakob.

Ljubili so se med seboj kakor bratje, zlasti kadar so bili brez denarja. In to je bilo pri njih navadno. Saj so bili Slovenci in — velikošolci!

Ti trije bratski prijatelji torej so sedeli nekega mračnega otožnega zimskega dne v kavarni pri "Treh Gracijah" na Dunaju ter se grozno dolgočasil.

Bila pa je nedelja, ki je na Dunaju skoro prav tako dolgočasen dan, kakor na pr. v Ljubljani.

Sedeli so poleg velikega okna za malo, oglati mizico, strmeli na zapuščeno in zasneženo ulico, pogledavali gori proti tihemu magistratu, pa — zdehali.

Prečitali so do kraja skoro vse liste, pregledali vse ilustracije, — prekrmljali vse najvažnejše novice, pa se začeli — dolgočasiti. Kam naj se denejo? Kaj naj počnejo v tem groznem vremenu, ko si ne upa brez potrebe ni pes na ulico? —

O, da ni bila sedaj zima, poletje bi bili veseli na tak svobodni dan v živi, zabavni Prater, kjer se vsa žali in smeje, kjer se vidi in sliši vse "napol zastoj". Tam bi sedli morda na "zdravico" pa zbrzeli za pet novec — preko hribov in dolin — v treh minutah — ogledali bi si morda iznova slavni "panoptikum", ki je "samo za odrasle" — morda bi se dali hopofotografirati na lestvi drug vrhu drugega in tretjega sede, — morda bi se udeležili tudi "divje ježe" na enem ali drugem najrazličnejših "ringespielov" ali pa šli merit med svojih pestij s klofutanjem zimnatega zamorca.

Morda bi se zadovoljili zelo z "Gasperkovim gledališčem" ali pa hodili obdruževati po "Gospokem Prateru". O, povsod bi našli zabavo, če bi ne bilo te preklicane zime s svojim dolгим časom.

Tako pa so bili privezani na "Tri Gracije", pa zdelali in so — zevali.

In sedaj sem odložil tudi jaz svoj keč, ker sem se naveličal prerivati krogle po biljardu, ter pridel — prav tako resigniran, kakor ljubimec v nekaterih slovenskih romanih, molče k svojim tem tovarišem. In zvišaje si debelo cigareto sem poslušal, kdaj kdo katero zine.

A molčali so ter se grdo držali vsi trije: Janez, Tone in Jakob.

Meni pa je sedaj le žal, da so molčali, da sem moral ziniti jaz ter izustiti to-le bedarijo:

— Otello rediživus! — Saj ste — Kaj — Kdo? — je vprašal naglo Janez, filozof.

Tovariša sta samo obrnila glavi.

— No, oni delavec v Hernalsu, ki je v ljubosumnosti zadavil svojo ljubico ter zabodel še samega sebe! Kaj niste čitali "Extra-Blatta", ki je prinesel tudi sliko groznega prizora?

— Ne, tega lista za fujakerje ne čitam, — je znil Tone.

Jakob pa se je stegnil proti so-sednji mizici, kjer je baš ležal poslednji "Extra-Blatt".

— Evo slike! — je dejal. In vsi trije so se nagrnili preko dnevnika, ki ljubiteljske dogodke.

In videli so, kako davi delavec na postelji ležečo žensko, dočim mu gleda iz hlačnega žepa ogromen nož. V notici pod sliko pa je stala razprota tiskana opomba, da je "slika prireditel posebnih risar na lieu mesta po naravi".

Kakor je bila strašna scena, katero je kazala sila natančno izvedena slika, vendar so prasnili vsi trije v grohot, ko so prečitali ono opazko.

— Torej po naravi je slikano!

— Po življenju!

— Na lieu mesta!

— V istem hipu, ko jo je davil!

— Ha, ha, ha!

— Vidi se, da meni uredništvo da čitajo njegov list le bedaki, ki verjamejo tako budalaste laži!

— Ha, ha, ha!

In smejali so se od srea! Tako pa se je tistega dne zopet ponovil grohot, da so se zabavali ljudje ter sluhotom smejali najstrašnejšemu dogodku, najstrašnejši — sliki!

— Sicer pa je storil prav! — je dejal črez nekaj hipov Jakob, ko je prečital še članek za sliko.

— Onečastila mu je ime — u-ničila ga gmotno — napravila iz vsega človeka največjeja ne-srečnega, — je dejal Jakob.

— Pokaži! — je dejal Janez, čital še sam na i on pripomnil:

— Prav je storil — smrt je za-ginila!

Ko pa je prečital članek še Tone, je dejal tudi on:

— Smrt vsaki nezvesti ženi! ..

Tudi jaz bi storil tako!

— Če bi te varala soproga? — sem vprašal naglo.

— Ah, ubil, zadavil, ustrelil, zabodel bi jo, če bi me varala tako moja žena!

Janez in Jakob pa su mu kima-jе pritrjevala ter dejala skoro:

— Tudi jaz — tudi jaz bi jo!

Jaz pa sem se čudil vsem trem, saj sem jih poznal, da so bili tihe, skromne, bojazljive duše kakor — brez žolca. Zato pa sem se osme-lil ter izustil počasi dva zloga:

— Dvo-mim!

Tedaj pa so planili vsi na-me od jeze in užaljenosti krvavo za-ripljenih obrazov, pa kričali nad-menoj:

— Ti dvomiš? — Ti si upaš — dvomiti? — Človek, li misliš, da smo brez časti, brez — sramote? Moj Bog, kaj li meniš, da se po naših žilah pretaka le pobaravana voda? Ti misliš, da bi pustili — tepati svojo čast, gaziti v blato svoje čisto neokrunjeno ime od ženske, od — babe? O, o!

— Toda — prosim — malo po-trpite! — Vprašam vas — ali kaj bi bilo, če bi vi vsi svojo ženo — ljubili, strastno ljubili? — Če bi vam bila sedaj ženičevana 'baba' izvir cele sreče — vaše vse? Le pomislite, da...

Toda niso me pustili govoriti dalje.

— Kaj bi pomisljeval! — me je zavrnil Tone, jurist. — Stvar je jasna in sama po sebi umevna. — Ljubili ali ne ljubili — čast je vse! Čast izgubljena — vse izgubljeno!

— Tako je! — mu je pritrjeval medicimec Jakob. — Kaj ljubezem! Kaj sreča! Ti si zopet pesnik, ha, ha! — Ti sam pomisli: če me pod-l ovira žena, kateri sem žrtvoval vse, ime, srce, pamet, delo svojih rok — pomisli, li taka ženska, ki me navzlic vsemu temu oblati — da bi mi vrnila vsaj nekoliko — hvalečnosti. — Boga mi, N ne za-sluzi taka pošast, da jo pobijem, strem, pohodim kakor kačo, ka-tero sem ogrel na srečo, a me je zato smrtno ugriznila?

Jedva je dihal, tako se je raz-buril, tako se je uspel. Divje je gledal, škripal z zobmi in molil proti meni svoje krepko stisnjene pesti, kakor da sem jaz njegova nezvesta žena, katero hoče v tem hipu streti v prah in pepel.

— Da, da, prav praviš, — res je tako, Radoslave! toda čuj — čuj! — sem ga miril. — Ti poza-biš, da je ženska tudi človek, — stvor iz mesa in krvi, ki more grešiti! — Moštvo sploh zahteva od-žestva preveč. Največji don Jul-an pred zakonom in v njem se po-stavlja glede na žensko moralo in glede na ženske zakonske dolžnosti na povsem enostransko stališče. Marsikaj smatra mož sebi za dovoljeno "zabavo" in "razvedrilo", kar šteje ženi v najhujših greh, ki zahteva najožestvo kazni in morda celo popolno ločitev. .. Človeštvo je napredovalo v vsa-kem oziru, a glede ravnopravnosti spolov — zlasti glede morale! — smo še ostali na stališču starih Egipčanov. In mi poznamo dve morali, za moške posebej in za ženske posebej, kar je neumnost. Vsi bi morali imeti iste pravice in iste dolžnosti in samei in samee, in zakonci in zakonke.

— Živila absolutna emancipaci-ja žentstva, kaj ne! — se je porogal Tone. — O to bi nastale lepe razmere na svetu, če bi se uresni-čile tvoje želje! — Naša kmetska dekleta bi hodila pod okna k svojim ljubimcem ter bi se prilili, tudi na vasi o popolnosti stlele med seboj! — slušateljice gimna-zije bi postopale za svojimi kolegi — velikošolke pa bi se krvave menzuravale med seboj iz ljubo-sumnosti radi tega ali onega zale ga fanta. To bi bili idilični časi! .. In "gospa" doktorica ali profes-rica bi se nekega lepega dne za-ljubila nakrat n. pr. v tebe, pri-jatelj. In šla bi domov, obklepa se v dostojanstveno črno (ali pa — morda v "nedolžno krilo"), si na-taknila bele rokavice ter se pelja-la k tvojemu gospodu papu. Tam pa bi dejala doktorica:

— Jaz ljubim vašega gospoda sina, zato vas prosim njegove ro-ke. Moja služba je toliko, da se bo-va mogla brezskrbno preživiti tudi tedaj, če dobiva rodbino. — In tvoj oče bi mi seveda gujnen radi tako odlične ponudbe — ti pa bi zarudeval kakor mak sredi žita.

— Nehaj, nehaj, ne govori ta-ko! — sem ga hotel prekiniti, a on se je tako umislil v krasno bo-dičnost, ko zavihala absolutna e-manicipacija žensk, da je nemoten nadaljeval svojo fantazijo:

— In oče bi te vprašal: Janez,

kaj praviš ti? — Ali bi hotel po-stati soproga "gospa" doktorice, ki te ljubi, ki ima dobro službo in hoče skrbeti za te tako, kakor vsa skrbela doslej za te midva z zna-mo? Heči, zini, kaj misliš!

— Ah, to bi bilo klasično! — se je smejal Janez.

— Cela komedija! — je dodal Jakob.

— In Janko bi se zgručal z bla-ženim nasmehom v naročje svoje-mu očetu ter mu mej solzami — sreče počepetal na uho: — Da, ho-čem! — Gujneni otec pa bi te pri-tisnil na srce...

In potem bi te prijel rahlo za desnico ter te peljal k "gospa" doktorici. In sklenivši njeno in Jankovo desnico, bi položil svoje roke na njuni temeni, pa vzdihnil:

— Bodita srečna! Bog blago-slovi vajin zakon ter vama daj po-tomec kakor listja in trave!

In doktorica bi objela sramožljive za Janka ter mu z največjo než-nostjo pritisnila na čelo poljub — zaroke...

— Dobro, izborna! — sta mu pritrjevala prijatelji. — Emanci-pacija ženske je bedarija. Že na-rava, že ustrojstvo človeške druž-be zahtevata, da bodi ženska možu pokorna, da bodi mož glava, žen-ska pa ponižna, skrbna in zvesta pomočnica možu v temnem okviru domačnosti! — Ko je Bog ustvaril Eno, je dejal: "Žena bodi možu pokorna!" — Tako je in tako osta-ni! Kar se spodobi za moža, tega se ogiblji ženska čisto kakor ogn-ja. Vse ni za vsakogar!

Le anarhistični življenjski človeštva morejo zahtevati, da se izpremeni-toli korenito dosedanj red na — svetu, da bi postale že po svoji na-ravi otročje, površne, lehkomišle-ne in premehekuzne ženske stoprav-ne z moštvom. Ker so za ženske res take, odrekati jim mora vsak-do, ki spoštuje dokaze zgodovine in zakone ustave, ravnopravnost v političnem, družabnem in tudi v domačem življenju. Mož bodi — glava!

— Zato pa občuti človek, — je dodal Jakob — kadar čita o ta-kem slučaju, ko je užaljeni mož s smrtno kaznoval svojo nezvesto so-progo, neko zadoščanje in tragič-no simpatijo, dočim ga navdaja pri-vest, da je ta ali ona "varana" ljubica ali "izdana" (tu se je Jakob zaničljivo namrdnil) žena polila svojega miljenca v vitrijo-lom ali mu razpraskala obraz. — le stud!

— Ti si torej naravnost pril-a-ščaj svobodo v zakonu?

— Da, povsem.

— Torej smatraš svoje izdajstvo v zakonu opravičljivim, a izdaj-stvo soproge kaznjivim s smrtjo?

— Da, tako mislim!

— Moška ali ženska nezvestoba je tako različnega pomena, — je trdil Janez, — da ju ni možno kar-ni primerjati.

— Soproga raztrga z enim sa-mim izdajstvom vse vezi cerkve in države, spajajoče jo z možem, pogazi svojo in družinsko čast za vselej v najgloblje blato, iz kate-rega ni več rešitve. Zato pa za-sluzi, da jo užaljeni soproj uniči kakor gada!

— Tako bi ravnal jaz, in vsak-do, ki ima značaj, možni ponos! — je dejal jurist Tone. — Sram bo-di moža, ki nima toliko volje! .. Pač pa zasluži svoje roge!

— Dobro, a pomisli, — sem za-šel iznova jaz, — kaj bi bilo z o-troci, ako bi jih vama dala stvar-nica? — Premisli ves morali u-pliv take zasebne justice na du-ševni razvoj otrok!

Ko sem povedal ta svoj ugovor, so obmolknili za nekaj hipov vsi trije. Na to ni bil pripravljen nih-če. Priznati pa so morali, da so o-troci v takih nesrečnih zakonih činitelji, s katerim mora računati tudi oče.

— Hh, oblast! — otroci! — je začel medicimec Jakob, — tedaj bi pač ne mislil nanje. Sovraščate do izdajalke bi mi napolnilo dušo s toliko silo, da bi pozabil na vse. Morda bi posnemal tega-le delav-ca, pa uničil še svoje življenje, ki bi bilo itak posledje neznošne in — nič vredno! Morda bi se izročil sam v roke pravice... kaj vem, kaj bi storil! Otroci bi imeli seve-da žalostno življenje radi vsega tega; toda, — kaj hočeš!

Usoda je pač usoda, uteči ji niso mogli niti bogovi Homera...

Se dobro smo premlevali in re-ševali to vprašanje. Janez, Tone in Jakob pa so ostali složni v vsem. Umor nezveste žene se jim je zdil edina dostojna rešitev onečaste-nega zakona...

Uverjen sem zato, da sem vzbudil v njihovih sredi le velik dvom o svojem — moštvu in velik sum o svoji — značajnosti...

In tako nam je minil po blisko-rjito tisti dolgoročni popoldan vseh-nih solah.

kavarni pri "Treh Gracijah". — Jedva smo se zavedli, ko so že za-čele preljubne gospice prižiga-ti nad našimi glavami plinove sve-tilke. Izročilo se je, mi pa smo še debatovali in debatovali...

Ko pa sem se vračal iz kavarne domov, nisem se vedel, da so mo-ji trije prijatelji — zaljubljeni. — Izvedel sem o tem še le pozneje.

Izvestno so mislili na svoje lju-bice, in le v misli, da bi našli — kdaj svoje ideale na prepoveda-nem potu, so bili tako strašno — krvoločni in osvetljivi...

Denar sveta gospodar.

Kakor je bilo prerokovano, ta-ko se je tudi zgodilo. Premožni mladi ljudje, kateri so v letih, da bi morali služiti po novi postavi pot prisiljeno vojaško službo v armadi, so našli s pomočjo države pot, po kateri se bodo izognili vojni. Vlada je namreč dovolila, da smejo bogati mladeniči spre-jeti službo pri raznih državnih uradih za en dolar na leto. Sedaj je prišlo v enem tednu na stotine mladih bogatinov, sinov uglednih mož, v Washington, da si zagoto-vijo razne službe. Njim ni težko delati za en dolar na leto, njim so milijoni njih očetov na razpolago. Boljše pa je sedeti nekaj ur brez dela v kaki pisarni, kakor pa biti v zakopih v smrtni nevarnosti.

Pri tem pa se bo že skrbelo za to, da bodo mladi gospodje veljali za velike patriote in junake. Se-veda bodo tudi švigale krogle o-krog njih, namreč baseball in ten-nis.

Vladni agenti preiskujejo več slučajev farmerjev izven New Yorka, ki so sprejeli denar, da drže na svojih farmah sinove bo-gatinov, da bi se ti postopali na ta način izognili vojaški službi. Agentje imajo imena takih voja-ščin potvrdjenih mož, ki so se re-gistrirali kot farmerji, toda še ni-so obdelali niti ped zemlje. Far-merji so dobili plačilo, da so vpo-silili te postopake, ki se samo za-bavajo ter se vsak dan javijo far-merju.

Toda kot je razvidno iz zadnjih poročil, se bodo ti gospodje vre-zali. Unele Sam jih bo namreč spregledal k vojaštvu, ako bodo sposobni, na sledeči način, da bo vsaka goljufija izključena. Vsk-do, ki se je registriral, ima nam-reč številko. Katera številka bo potegnjena v Washingtonu, do-tični bo moral k naboru. V Wash-ingtonu ne bodo vedeli, čegava da je ta številka.

Zoper poljski učni jezik v javnih šolah.

V Milwaukee, Wis., so začeli nekateri duhovniki delovati siste-matično proti učenju tujih jezi-kov v javnih šolah. To delo oprav-ljajo že dalje časa skrivaje. Mest-ni šolski svet je namreč dal v jav-nost podrobnosti, katere uprizar-jajo že več mesecev na tistem pro-letu, da bi se še nadalje po-učevalo tuje jezike v javnih šo-lah. Ti nasprotniki so vzeli patrio-tizem kot nekako krinko, pod ka-rim lažje delujejo. Govorijo nam-reč, da je treba mladino učiti sa-mo angleški jezik in da so stro-ški, ki jih prinaša učenje drugih jezikov, nepotrebnosti. Ako bi bili gospodje res tako patriotični, bi jim nihče ne zameril, toda vse to delajo le pod pretezo, da lažje zasledujejo svoje namene.

To gibanje se je pričelo najprej med Poljaki. Mestni svet je nam-reč dovolil, da se prične pouče-vati v vseh javnih šolah poljske naselbinepoljski jezik, kakor tudi češki, italijanski ali grški po ne-katerih šolah, ki leže v dotični na-selbini. Nemški jezik se je učil že poprej. Izjavili so najprej, da je škodljivo, da se uči nemški jezik in da to izpodkopava patriotizem pri otrocih. Ko se jim je od mno-gih strani to potrdilo, tedaj so kmalu prišli z izjavo, da so zoper vsaki drugi jezik v javnih šolah.

Najbolj živahni boj so pričeli zoper poljski jezik. Poljski dnev-nik "Kuryer Polski" v Milwau-kei piše, da je izstopilo iz poljs-kih katoliških šol nad 4000 poljs-kih otrok, odkar se je vpeljal tudi v javnih šolah poljski jezik.

Mnogo otrok so izgubile tudi dru-gje katoliške šole, posebno pa če-ške. In sedaj bi radi pridobili te otroke nazaj v svoje šole, kjer je treba plačevati na ta način, da bi se ne poučevalo drugje materine-ga jezika otrok, kot v njihovih

Zakaj je Amerika v vojni?

(Nadaljevanje s 1. strani.)

gorji način in z večjo brutalnostjo kot so jo kazali stari Asiri.

Videli smo, kako so uporabljali politiko terorizma na sistematičen način pri masakriranju in deporta-ciji civilnega prebivalstva, zlorabi-vjnih jetnikov, uničenju najkras-njših del umetnosti, opustošenju zapuščenih krajev ter usmrčenju na velikem med Poljaki, Čehi, Sr-bi in drugimi narodi.

Videli smo, kako so naščuvali mohamedanski svet na takozvano sveto vojno ter dali dovoljenje, da sme Turčija iztebiti in pomoriti krščanski narod Armencev.

Videli smo, kako so potapljali hospitalne ladje, obstreljevali in bombardirali neutrinjena mesta.

Videli smo, kako so dali vliči svetinjo na čast potopa "Lusitani-je".

Do onega časa, ko smo končno spoznali, kaj hoče pravzaprav Nem-čija z nami, je bilo pomorjenih 226 ameriških državljanov, med njimi veliko žensk in otrok.

Do 1. aprila tekočega leta pa so potopili nemški podmorski čolni-ni manj kot 668 nevtralnih ladij.

Bili smo priča, kako je Nemčije-izsilila to svetovno vojno, v kateri je uporabljala strup in ogenj kot del svoj oficelne politike v času, ko je smatrala po mnenju svojih voditeljev ves svet za nepripravljen braniti samega sebe proti na-padom, katere je pripravljala Nem-čija tekom celih štirideset let. To pripravo navajanje dejstev kaž-že samo po sebi, zakaj se bori A-merika in brani sebe in svojo de-mokracijo.

Vstopili smo v vojno v prvi vrsti v obrambi samih sebe. Če bi stori-li kaj drugega, manjšega, bi se o-povedali svoji suverenosti ter bi do-živeli dan, ko bi izvedli Nemci svo-je načrte ter bi bili moderni evrop-ski narodi tako oslabljeni, da bi bil vsak nadaljni boj nemogoč, vspr-iče naše vojaške nepripravljenosti ter brezobzirnih metod nemškega vojaškega ustroja.

Cela epoha civilizacije stoji na tehnični. Naravnost samomor za nas bi pomenilo, če bi ne sodelo-vali s svetom, ki skuša obvarovati sebe in svojo bodočnost pred Nem-čijo, njeno militaristično avtokra-cijo, njenim terorizmom ter oma-lovaževanjem mednarodnega pra-va tega najplemenitejšega produk-ta civilizacije.

Mi se ne borimo za povečanje svojega ozemlja, za vojne odškod-nine ali prisilno uvednje naših naprav v katerikoli deželi. Bori-mo se za obrambo samih sebe. Mi se ne borimo za povsepenje an-gleških ambicij ali francoskih koloni-zacijskih načrtov. Borimo pa se za naprave in institucije, ki so se raz-širile iz Amerike preko celega sve-ta, izvemski Nemčijo, Avstro-Ogr-sko, Turčijo in Bolgarsko.

Naš uspeh bo omogočil ne le na-šim vnkum uživanje trajnega mi-ru, temveč tudi liberalnim silam v Nemčiji, da se otresajo in prema-gajo sile, ki so jih tlačile skozi ce-lo stoletje.

Ameriška revolucija je ohrani-la v Ameriki in Angliji prostost, ki je pridelate neodvisnosti. Naša dr-žavlanska vojna je zagotovila na-daljni obstoj demokratičnih insti-tucij v našem združenem narodu. — Sedanja vojna pa ni nastala na podlagi naše neodvisnosti, temveč na podlagi naše medsebojne odvis-nosti z narodi, ki so se posvetili na logi, da nastane pri vseh vladah naroda za narod, za narod, in da ta ne bo izgnila s površine sveta.

Angleški rušilec se je potopil. Sinoči se je uradno objavilo, da je nek star angleški to — ni rušilec zadel ob mino in se je potopil. 18 mož posadke se je rešilo.

ZASTONJ trpečim za naduho

Novo domače zdravilo, ki je vsak lahko rabi brez neprimernosti ali izgube časa.

Mi imamo nov način za zdravljenje naduho in bočene, da popušite na naj rčun. Nič zato ako je imate že dolgo ali pa ako ste jo šele dobili, če je katerega mizic ali naduho, vi morate pisati po svojo postojno našega načina. Ne očirite se kje živite, kaj je vaš posel in starost. Ako trpite na naduho, naj naša vana bo takoj posnela.

Mi želimo to postati takim obupnim, katerim vdanje, opium priprave "patentirane kačeni-je" itd. ni nič pomagalo. Mi hočemo pokazati vsak-mu na naše stroške, da je ta "novi način določen odstraniti takoj za vselej takito dihanje, hre-tanje in vae enako nadlogo.

Ta preprosta posnela se rabi le en sam dan. Pri-silite se danes in prišnite s tem načinom takoj. Ne polistite denarja. Najbolje je, če polistite sprednji kupon. Stariše to dano.

PROSTI KUPON ZA NADUHO. FRONTIER ASTHMA CO., Room 560 S. Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.

Pollistite preste postojno našega načina:

SPODAJ OMERJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, z številka-mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti pre-jomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	Kostrevec Mary No. 44844	Rak Ferko No. 330001
Bartol J. No. 330733	Kovač Frank No. 260641	Rakuš Agnes No. 330060
Bear Dan No. 260638	Krivec Jernej No. 333635	Ranch Math. No. 260622
Blatnik Joe No. 330326	Kukec John No. 329697	Resman Frank No. 44296
Bobič Vajo No. 260583	Kulovic Josip No. 330772	Respet John No. 333592
Boje Frank No. 44527	Laurič Anton No. 330640	Rohs Anna No. 329638
Božičkovič Djuro No. 260581	Lenaršič Josip No. 44555	Rosman Heinrich No. 329983
Braun Mary No. 260643	Lesh Anton No. 260645	Samide Frank No. 330721
Brlogar Frank No. 330734	Levar John No. 44372	Sinčić John No. 330762
Čebular Alojzija No. 44675	Levstek Frank No. 331362	Škufca John No. 44808
Dergane Anton No. 44798	Loknar Anton No. 260599	Smalec Math. No. 331010
Dokusović Stif No. 260630	Masnak Frank No. 329776	Sodec Anton No. 329694
Dolar Valentin No. 330086	Meden Gasper No. 44415	Spaniček Rozi No. 328894
Dvoršek John No. 329710	Meden John No. 331014	Sparmblek Joe No. 330661
Grgurič Blaž No. 260573	Merkun Anton No. 331355	Starčević Johana No. 331070
Jaklich Louis No. 329634	Mihelič Peter No. 260590	Strumbelj John No. 330602
Janeč Jožef No. 329909	Mikolič Josip No. 331062	Šumrada John No. 329941
Janeč Anton No. 260618	Milavec Matevž No. 330627	Tehler Anna No. 328896
Jerele Mihael No. 329612	Modrijan Frank No. 44346	Tekavec Frank No. 329745
Jermančnik Frank No. 329736	Oswald Joe No. 260621	Tischler Frank No. 330232
Ješelnik Antonija No. 330805	Oswald Luise No. 260632	Trbežnik Martin No. 331091
Kannikar Edvard No. 333822	Paternoster John No. 333673	Turk Ivan No. 260647
Kastelic Franc No. 329725	Pekol John No. 44749	Turk Jernej No. 239741
Kastelic John No. 44708	Poldan Marko No. 44518	Turšič Frank No. 333841
C. E. Kinzie Mrs. No. 331554	Poneir Franc No. 331088	Anton Vever No. 329670
Klepec Franciska No. 330869	Potochnik Val. No. 330676	Virant Frank No. 44488
Knaus Marija No. 328900	Rajšel Anton No. 331288	Yaklisch John No. 330404
Knaus Joe No. 329633	Rajšel Jozef No. 44271	Žagar Frank No. 331286
Košir Frank No. 329631		No. 260598

Bele noći.

SENTIMENTALEN ROMAN.
(Iz spominov sanjalea.)

Ruski spisal T. M. Dostojevskij.

(Nadaljevanje.)

Babici se je vse le v starih časih zdelo lape. V starih časih je bila mlajša, solnce je bilo v starih časih topleje, smetana ni postala v starih časih tako hitro kisla, — vse v starih časih! Jaz sem pa se dela in molčala ter mislila si: zakaj mi babica to omenja in spravlja, je li lep, je li mlad naš gost? To in samo to sem pomislila ter zopet začela šteti petlje, plesti nogavice, a potem sem vse pozabila.

Neok jutro pa pride k nam gost poprašat o tem, da smo mu obljubili prebarvati sobo. Beseda za besedo, babica je zgovorna, pa pravi: "Nastenjka, stopi v mojo spalnico in prinesi račune." Jaz sem takoj skočila pokonec, vsa, ne vem, zakaj, zardela in pozabila, da sedim pripeti; ne da bi se tiho odpela, da bi gost ne videl, — iztrgala sem se s tako silo, da sem potegnila babičin naslonjček za seboj. Ko sem videla, da je gost vse izvedel o meni, zardela sem, obetala na mestu, kakor pribita, in naenkrat spustila se v jok, — tako srčan in hudo mi je postalo isti trenutek, da bi se bila najraje pogreznila! Babica kriči: kaj pa stojiš? a jaz plakam še bolj. Ko je gost zagledal, da me je sram pred njim, poklonil se je in takoj odšel.

Od onega časa sem kar otrpnila, ko sem začutila šum po stopnicah. Mislila sem, da gre gost in za vsak slučaj tiho odpenjala priponko. Vendar on ni bil, ni prišel. Minila sta dva tedna; gost je postal povedat po Tekli, da ima mnogo francoskih knjig in da so vse dobre, da jih lahko čitam, ne bi li hotela torej babica, da bi jih jaz njej čitala, da bi nama ne bilo dolg čas. Babica je bila s hvalečnostjo zadovoljna, vendar je vedno spraševala, so li knjige nprstvene ali ne, ker, ako so knjige nenravnstvene, jih ti, Nastenjka — pravi — nikakor ne smeš čitati, naučis se kaj slabega.

— Česa se naučim, babica? Kaj je v njih napisano?

— V njih — pravi — je opisano, kako mladeniči zmešajo glavno postenim devicam, kako jih odvajajo iz domače hiše, z obljubo, da jih hote vzeti, kako potem ostavljajo te nesrečne deklice na voljo usode in one ginejo na najžalostnejši način. Jaz — pravi babica — sem čitala mnogo takih knjižic in vse — pravi — je tako kratočeno opisano, da noč in dan sediš in tiho čitaš. Tako ti, Nastenjka, glej, da jih ne boš čitala. Kake knjige je pa poslal?

— Same romane Walter Scotta, babica.

— Romane Walter Scotta? Pojdi, ali ni v njih kakih neumnosti? Poglej, ali ni djal on vanje kaknega žaljubljenega pisemca?

— Ne, babica, pisma ni nobenega.

— Poglej pod ovitek; ti razbojniki denejo včasih radi pod ovitek!

— Ne, babica, tudi pod ovitkom ni ničesar.

— No, tako je prav! In začela sem ji čitati Waltera Scotta, katerega sem v kakem polmeseču skoro polovico prečitala. Potem mi jih je zopet in zopet poslal, Puškina je poslal, da naposled brez knjig se biti nisem mogla in nehala misliti, kako bi se omožila s kitajskim prestolonaslednikom.

Tako je bilo z menoj, ko se mi je nekega dne primerilo, da sem se srečala z našim gostom na stopnicah. Babica me je bila poslala po nekaj. On se je ustavil, jaz sem zardela, pa tudi on je zardel, vendar se je nasmehnil, pozdravil me, praljal za babičino zdravje in rekel:

— No, ali ste prečitali knjižice?

— Prečitala, odgovorila sem.

— Kaj — pravi — vam je najbolj ugajalo?

— Puškin mi je najbolj ugajal!

In s tem se je razgovor tačas končal.

Čez teden sem ga zopet srečala na stopnicah. Takar tunc ni poslala babica, temveč sama sem imela iti po nekaj. Bila je tretja ura popoldne in naš gost je prihajal ob tem času domov.

— Zdravstvujte! pravi.

— Zdravstvujte! sem odgovorila.

vam ni dolgčas sedeti ves dan pri babici?

Ko me je to poprašal, že ne vem zakaj, sem zardela, bilo me je sram, bila sem zopet užaljena, menda zato, ker so začeli že drugi popraševati po tem že molčati in oditi, a ni mi bilo možno.

— Čujte — pravi, — dobra deklica! Oprostite, da govorim z vami tako, toda zagotavljam vas, da vam želim več dobrega nego vaša babica. Ali nimate nikakih prijateljev, h katerim bi mogli iti v goste?

Jaz sem odgovorila, da nikakih, da je bila ona, Mašenjka, pa še ta se je odpeljala v Pskov.

— Čujte — pravi, — hočete li iti z menoj v gledališče?

— V gledališče? Kaj pa babica?

— Saj babici ni treba praviti.

— Ne — pravim, — babice nočem prevariti. Srečno!

— Srečno torej! odgovoril je in ničesar drugega.

Toda po kosilu je prišel k nam; sedel je, dolgo govoril z babico, izpraševal jo, ali gre kam, ali ima znanca in naenkrat dostavil:

— Danes sem kapil ložo za opero: "Seviljskega brveca" bodo predstavljali, znanec so hoteli iti v gledališče z menoj, a potem so mi odpovedali, zato mi je ostala vstopnica.

— "Seviljskega brveca!" je vzkliknila babica; ali je to isti brvec, katerega so predstavljali včasih?

— Da — pravi, — to je isti brvec.

Pri tem je pogledal mene. Jaz sem pa že vse razumela, zardela in sree mi je poskočilo od pričakovanja.

— Seveda — pravi babica, — kako, da bi ga ne poznala! Nekdaj sem celo jaz igrala v domačem gledališču Rozino!

— Ali bi hoteli iti danes? rekel je gost. — Sicer mi bo listek brez potrebe.

— Da, hvala, pojdemo, pravi babica, — zakaj bi pa ne šli? Moja Nastenjka ni bila še nikdar v gledališču.

Bože moj, kaka radost! Takoj smo se napravili ter odšli. Dasi je babica slepa, vendar godbo bi bila rada slišala; vrhu tega je pa babica dobra; hotela je mene bolj potolažiti, sami medve bi ne bili šli. Kak utis je napravil name "Seviljski brvec", vam ne povem, samo naš gost je ves ta večer tako lepo gledal name, tako lepo govoril, da sem takoj razvidela, da me je hotel zjutraj skušati, ali bi šla sama z njim. Kaka radost! Spat sem legla tako ponosna, tako vesela, tako mi je bilo sree, da sem imela celo nekoliko mirlice, in vso noč sem sanjala o "Seviljskem brvecu".

Mislila sem, da poslej bo on zahajal vedno bolj in bolj k nam — a to se ni zgodilo. Skoro popolnoma je nehal. Enkrat na mesec je prihajal, a samo zato, da bi naju povabil v gledališče. Parkrat sive potem zopet šli. Toda s tem sem bila že popolnoma nezadovoljna. Videla sem, da sem se mu samo smislila, ker me je babica tako zatirala, in nič več. Tako je šlo naprej in me prišlo: hočem sedeti — ne sedim, čitati — ne čitam, delati — ne delam, včasih se smejem in babici nagajam, drugič pa plakam. Naposled sem se posušila in skoro obolela. Gledališka doba je minula in gost je popolnoma nehal zahajati k nam; včasih sva se srečala — vedno na istih stopnicah seveda — a on se je tako molče poklonil, tako resno, kakor da noče niti govoriti, toda jaz sem še vedno stala na stopnicah, dasi je on odšel, rdeča kakor višnja, ker vsa kri mi je začela vrteti v glavo, ko sem ga srečala.

In sedaj-le bo tako konec. Uprav pred enina letom, maja meseca, je prišel gost k nam in rekel babici, da je tukaj opravil vse svoje delo in da mora zopet oditi za eno leto v Moskvo. Ko sem jaz to zaslišala, obledela sem in padla na stol kakor mrtva. Babica ni ničesar opazila, a on se je poklonil in odšel.

Kaj naj pa storim? Mislila sem in mislila, tugovala in tugovala, naposled se pa oddala. Jutri odidena; zato sem ukrenila, da končam vse zvečer, ko pa je bil dan, da se je odšlo.

— Ah, draga moja Nastenjka, — rekel je, — kako mi je prišlo, da sem se srečala z vami. — Ne, seveda, ne! pripomnil sem, ko sem se zavedel. — A veste kaj: pišite mi.

— No, to ni možno, tega ni treba, odgovorila je odločno in povsila glavo.

— Kako, ni treba? Zakaj mi treba? nadaljeval sem, poprijemši se svoje ideje. — Toda, ali veste, Nastenjka, kakšno pismo? Pišemo je od pisma različno in...

Ah, Nastenjka, tako je! Zaupajte meni, zaupajte! Ne svetujem vam kaj slabega. Vse to se lahko napravi! Vi ste napravili prvi korak, — zakaj bi pa sedaj...

— Ni treba, ni treba! Tedaj bi se naš kakor včasih.

— Ah, draga moja Nastenjka,

bilo obleke, kolikor je bilo potreba perila, in s culico v rokah šla ne živa ne mrtva v polnadestopje k našemu gostu. Mislim, da sem hodila celo uro po stopnicah. Ko sem pa odprla njegova vrata, je on kar zakričal, ko me je zagledal. Mislim, da sem prikazen in naglo mi je dal vode, ker sem jedva stala na nogah. Sree mi je tako bilo, da me je začela glava boleti in vrteti vse v njej. Ko sem se zavedla, začela sem naravnost s tem, da sem položila svojo culico na njegovo posteljo, sedla zraven nje, zakrila se z rokama in bridko začela plakati. On je menda migom vse razumel in stal pred monojo bled ter tako žalostno gledal name, da mi je hotelo sree počiti.

— Poslušajte, je začel, poslušajte, Nastenjka, jaz nič ne morem pomagati; jaz sem ubožen človek; sedaj nimam ničesar, niti prave službe; kako bi živel, ako bi se tudi oženil z vami?

Govorila sva dolgo, a jaz sem se naposled razgrela in rekla, da pri babici ne morem živeti, da ubežim od nje, da nočem, da bi me še dalje priperjali s pripinko in da pojdem, ako hoče, z njim v Moskvo, ker brez njega ne morem živeti. Srumežljivost, ljubčen, ponos — vse hkratu je govorilo v meni in skoro sem padla tresoč se na posteljo. Silno sem se balala, da odkloni mojo prošnjo.

Nekoliko minut je sedel molče, potem vstal, stopil k meni ter me prijel za roko.

— Poslušajte, moja dobra, moja mila Nastenjka! začel je med solzami. — Poslušajte! Pri-sezam vam, da ako se bom mogel kdaj oženiti, tedaj bodele gotovo vi moja sreča; zagotavljam vas, da sedaj me morete samo vi osrečiti. Čujte: jaz pojdem v Moskvo in bom tam uprav eno leto. Nadejam se, da uredim svoje reči. Ko se povrnem in ako me ne nehaše ljubiti, tedaj se vam zaklinjam, da bova srečna. Sedaj pa ni možno, ne morem, ne smem obljubiti ničesar. Toda ponavljam, ako se to ne zgodi čez leto, vendar enkrat bo gotovo; seveda — v tem slučaju, ako ne vzamete rajše drugega, kajti vezati vas s kako besedo ne morem in si ne upam.

To-le mi je rekel in zjutraj odšel. Dogovorila sva se, da o tem se babici ničesar ne pove. Tako je hotel on. No, sedaj je skoro končana vsa moja povest. Mislilo je eno leto. On je prišel, on je tukaj že cele tri dni in in...

— In kaj? zakričal sem v ne-strpnosti, da bi slišal konec.

— In doslej še ni prišel! odgovorila je Nastenjka, kakor da se premaga. — Ne sluha, ne duhu ni po njem.

Tu se je ustavila, umolknila, povsila glavo in zakrivila se z rokami tako zaplakala, da se mi je kar sree preobrnilo.

Takega razvozljanja nisem pričakoval.

— Nastenjka! začel sem s plačnim in laskavim glasom. — Nastenjka! Za Boga, ne plakaite! Kaj veste? Morda ga ni še...

— Tu je, tu! poprijela je Nastenjka. — On je tu, to vem. Še tačas, oni večer pred njegovim odhodom sva se dogovorila. Ko sva si bila povedala že vse, kar sem vam pripovedovala, ter dogovorila se, šla sva sprehajati se s smejem; sedela sva na tej-le klopi; plakala nisem več, bilo mi je sladko poslušati, kar je on govoril... Govoril je, da takoj po dohodu pride k nam, in ako mu jaz ne odpovem, tedaj poveva vse babici. Sedaj je pa on prišel, to vem, a ni ga in ni!

In zopet je začela plakati.

— Bože moj! Ali snorda nikakor ni možno pomagati? vskliknil sem in skočil s klopi v popolnem obupu. — Povejte, Nastenjka, ali bi mogel vsaj kaj iti k njemu?

— Ali je to možno? odgovorila je, vzdignivši glavo.

— Ne, seveda, ne! pripomnil sem, ko sem se zavedel. — A veste kaj: pišite mi.

— No, to ni možno, tega ni treba, odgovorila je odločno in povsila glavo.

— Kako, ni treba? Zakaj mi treba? nadaljeval sem, poprijemši se svoje ideje. — Toda, ali veste, Nastenjka, kakšno pismo? Pišemo je od pisma različno in...

Ah, Nastenjka, tako je! Zaupajte meni, zaupajte! Ne svetujem vam kaj slabega. Vse to se lahko napravi! Vi ste napravili prvi korak, — zakaj bi pa sedaj...

— Ni treba, ni treba! Tedaj bi se naš kakor včasih.

— Ah, draga moja Nastenjka,

te pravico, ker vam je on obečal. Iz vsega pa razvidim, da je on občutljiv človek, da je postopal dobro, nadaljeval sem vedno bolj navdušen za svoje logične dokaze in prepričevanje. — Kako je on postopal? On se je zavezal z obljubo. Rekel je, da se z nobeno drugo ne oženi, ako se sploh oženi; vam je pustil popolno svobodo, da ga lahko pustite takoj... V takem slučaju lahko storite prvi korak; vi imate pravo; vi imate prednost pred njim, če bi tudi na primer hoteli odpustiti mu dano besedo...

— Poslušajte, kako bi mu pa vi pisali?

— Kaj?

— Ono pismo.

(Dalje prihodnjič).

Nove ladje.

Za vsakega vojaka je treba na leto 40 ton. Če razmislišate o tem, boste lahko prišli do prepričanja o velikosti transportacijskih nalog, zvezanih z armado, katero bomo poslali v Francijo.

Hrana vsakega ameriškega vojaka znaša povprečno 3 do 4 funte na dan. Armada mora tudi imeti številne živali. Konji in mule zavžijejo vspricho naporov vojne velikanse množine krme. Tudi oblačne armade je velikanse naloge. Obleka vojaka ima zelo kratko življenje, če je služba naporna. Za vsakega moža v bojni črti je treba računati na dan 225 nabojev municije. Petrolej za motorna vozila oprava bolnic, orodje za kopanje jarkov začasne železnice, mostove itd. vse to znaša skupaj velikanse teže. Na leto pa znaša 40 ton za vsakega moža. Pri tem pa ni še vključena teža velikih topov.

Noben narod ni še stal dosedaj pred takimi transportnimi nalogami kot stojimo sedaj mi sami. Poleg preskrbe naše lastne armade pa moramo hraniti še velik del Evrope ter dobavljati svojim zavezniškom municijo.

Za silo 500,000 mož v Franciji moramo prevažati vsako leto najmanj 20,000,000 ton blaga vsake vrste preko Atlantika. Le mislite si to!

Če bi pa poslali v Evropo 1 milijon mož, bi morali prevesti preko oceana najmanj 40,000,000 ton in radi tega je jasno, da rabimo ladje in zopet ladje.

Vsako ladjo, ki gre preko oceana, pa je treba poleg tega še spremljati.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

(2-5-7)

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

(2-5-7)

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojih štirih sestričen: TEREZIJE VIDMAR, IVANKE, ANGELE in MARIJE DROLKA, doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Slednja je omožena, a nje zakonsko ime mi ni znano; pred štirimi leti je bivala nekeje v New Yorku. Prosim, ako kdo ve za njih naslov, naj mi blagovolijo poročati, ali naj se pa same oglašijo. — Frank Prelesnik Box 569, Oglesby, Ill.

Ni prepozno!

Za vas še ni prekasno, da se pridružite farmerski koloniji v St. Heleni in pridelate leto letno živeža za prihodnjo zimo. Na trg so že prišli pomladanski pridelki, kakor: pesa, repa, špinača, solata, korenje, redkvice, čebula, jagode in šparglji.

Pomisli pa morate, da prvi večji jesenski mrz pride šele konec novembra. To daje našim farmerjem šest mesecev več časa za delo na svojih zemljiščih. Ko poberejo en pridelek, denejo zopet drugega v zemljo. Ker morejo to storiti, zato je pa dobiček tudi tako velik.

Stvari, katere morejo v juniju sejati in saditi, so: fižol, paradižniki (tomatoes), koruza, grah in bombaž.

V juliju morete sejati: repo, kolerabo, zelje, grah, peso in irski krompir.

Ves svet zahteva živeža in zelo so v skrbah za živež v Združenih državah za prihodnjo zimo. Ako se razumete v obdelovanju zemlje, ne morete nikdar imeti lepše prilike kot ravno sedaj, da si pridobite nekaj zemlje in takoj prične pridelovati živež.

Naši farmerji so ravno končali s pošiljanjem solate in dobili so lepe cene. Ravno zdaj skončujejo razpošiljati jagode, katere so to pomlad pošiljali po nenavadno visoki ceni. Grah prodajajo sedaj po \$3.50 basket, pri čemur imajo polovico dobička. Ko ne bo več graha, bo krompir zrel za na trg. Sedanja cena krompirja je \$8.50 do \$10 za sod 2 in pol bušlja.

Ali si morete želeli kaj boljše ga kot to?

Za vas je zelo primerno, zlasti ako živite na severu ali pa na zapadu, kjer je pomlad pozna in se farmerji šele pripravljajo, da bodo obdelovali polje. Ko bode brali te vrstice, pa se bode čudili, koliko bi moglo biti resnice na tem, kar smo povedali. V St. Heleni je vse tako dobro, kakor smo navedli. Ali hočete imeti svojo farmo? Ako je temu tako, zakaj ne vzamete prvega vlaka ter zreste tja in si izberete zemljišče? Govorite s farmerji, ki so že dolgo tam in povedali vam bodo vse pogoje.

Imamo vedno svojega zastopnika, ki je vsak čas pripravljen iti s dvema ali več osebami, ki se za to zanimajo. Ako pa želite iti sami, ne bode imeli težav najti ta prostor. Tam je mnogo farmerjev, ki bodo veseli, ako vam bodo mogli kaj pojasniti, za kar jih bodejte vprašali.

Pišite nam takoj. Ni prepozno la začnete.

North American Farms Assn. (Inc.)

1 Battery Pl., New York N. Y.

HARMONIKE

odlični kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a do trpečno in sanesljivo. V popravu anesljivo vsakdo polje, ker sem šel nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravah zamenjamo kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdaj zahteva, brez nadaljnjih vrašanj.

JOHN WENZEL

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nads. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 13th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, odnosa njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se plača edino potpisanim, ekspresnim ali bančnim denarnimi nakaznic, nikakor pa ne potpisanim čekom, na naslov: Frank Pavlovič, Farmer & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo drugotni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kakor pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se samore napako popravi.

GERSTAECKER:

Roparji na Mississippi

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

19 (Nadaljevanje).

Tedaj je pa zamorec planil k njemu, objel ga je s svojima silnima rokama in mu zasadi zob v goltance.

Nazvoči so ga le s težavo rešili in takoj zatem padli po zamorecu.

Zamorec se je branil kot se je vedel in znal. — Videč, da z rokami ničesar ne opravi, je hotel potegniti nož, toda roparji so ga še pravočasno prijeli, vrzeli na tla in ga zvezali.

Peter jih je skušal pomiriti, pa ni šlo. — Ker mu ni drugega preostajalo, je šel k Georgini.

Georgina je zavila svoje krasno telo v tenak, skoraj prozoren plašč in stopila med razburjeno množico. — Črni lasje so ji valovali na rame, njene oči so sipale bliske.

— Kaj vam je storil zamorec? — je vprašala z odločnim jasnim glasom.

— Cornija je hotel zadušiti! — so odgovorili skoraj vsi obenem.

— Ali ste možje, ali ste slape? — Saj vendar sami dobro veste, da nam od vseh strani proti nevarnost. — Zakaj kričite? — Ali mislite, da ne vem, kaj se je zgodilo? — Zamorec ste dražili, pa se je hotel maščevati. — Še kača sika, če kdo stopi nanjo. — Vaš kapitan je lahko vsak trenutek vrne. — Kaj bo rekli? — Ali ne poznate več svojih postav? — Če se je zamorec res kaj pregrešil, ga bo zadela zaslužena kazen.

Roparji so umolkli.

Tedaj se je pa Peter ozrl proti Kellyjevemu stanovanju in opazil na pragu Marijo, vso v beli obleki in z razpletenimi lasmi.

Rečica se je blazno zasmejala, zatem pa izginila med hišami.

Ta prizor je videla tudi Georgina.

— Za njo! — je zakričala. — Za njo! — Vloviti jo morate! — Na vsak način!

Nekateri so stekli za begunko, nekateri so pa odšli in svoja stanovanja.

Zamorec se je opravičil svojih vezi, vstal je, napravil par korakov naprej in zopet padel na zemljo.

— Živina! — je sikala Georgina in zacepetla z nogo.

Toda za zamorca se ni mogla več brigati.

Šla je k hiši in je čakala, kdaj bodo roparji privedli begunko.

Ona ni niti mislila, da jo zasledovalci ne bodo dobili. — Zasledovalci je vodil Peter, toda vodil jih ni na pravo pot. — Napolnjeni so tavi za njim, dobili je pa miso mogli.

Prvi se je vrnil Peter in povedal Georgini, da nesrečnice ni več na otoku, da se prebrskali vsak grm in pogledali na vsako drevo.

Pristavil je, da je najbrže skočila v vodo in vtonila.

Toda Georgina ni bila s tem zadovoljna.

Še enkrat so jo morali možje iti iskat, pa so se tudi drugi pot vrtili brez vsakega uspeha.

14.

SVIDENJE.

Krasna je bila ona noč, v kateri se je podal Tom Barnwell proti Montgomerys Pointu. — Veslati mu ni bilo treba, pač pa samo kmartiti.

Pred seboj je opazil majhen okrogel otok, ki je bil ves zaraščen z vrbičjem.

Na eni strani otoka je reka silno drla, na drugi je bilo pa vsepolno kolov, preko katerih bi niti medved ne prišel, kaj pa šele človek s čolnom.

Obstal je in začel premišljevat, kam bi se obrnil.

Naenkrat je pa zaslišal zvok violine. — Ostrmel je in poslušal natančneje, če je resnica ali če se mu le zdi.

— Da, res je. — Nakdo igra gosli. — Toda kdo in kje?

Šel je za zvoki godbe in dospel kmalo na breg. — Tam je dobil kakšnega petindvajsetletnega mladeniča, ki je sedel na debelem hlodu in igral.

— O, hallo! — ga je pozdravil kot da bi ga že ves dan pričakoval.

— Oprostite, da vas motim — je odvrnil Tom. — Kaj pa igrate?

— Ali ste kaj vedno v tej okolici? — ga je vprašal Tom.

— Seveda. — Moj oče je se stanoval v tem kraju. — To je moja kuća.

— S čim se pa poslate? —

— Pastir sem. — Pesem in moja edina zabava so gosli.

Tom ga je izpraševal o vseh mogočih stvarih, pastir mu je pa prijazno odgovarjal kakor je vedel in znal. — Izprašal ga je, kolikor je do Montgomerys Pointa, kakšna je voznja in če bi se dalo v onem kraju blago dobro prodati.

O vsem tem mu je vedel pastir le malo povedati.

— Vendar to veste, koliko je do Montgomerys Pointa?

— Pravi, da je nad štirideset milj. — Ako veslate celo noč, boste jutraj že lahko tam.

— Dobro, dobro, hvala vam. — Ali imate mogoče kaj posodo?

— Kakšno posodo?

— No, steklenico.

— Steklenica se že dobi.

Prinesel mu je steklenico, gotovo največjo, kar jih je imel v hiši, in Tom mu jo je do vrha napolnil z žganjem.

— Predobri ste. — Kaj takega se nisem nadal.

— O, to ni nič. — Na ladji imajo polno žganja. — Lahko noč, torej. — Čakajte, kako se pišete?

— Jaz sem Robert Bredshaw. — Kako pa vi?

— Jaz sem Tom Barnwell — je odvrnil in skočil v čoln.

Mesec je s svojo blede svetlobo obsvetljeval reko. — Še celo Tom, ki je bil vajen vode, se je zdela ta voznja nekako tajnstvena, skoraj posastna.

Dospel je do velikih kolov št. 61.

Z ladjo bi nikakor ne mogel mimo, toda čolnček je bil lahak in plitev.

— Oči je imel vrpte v reko, veslal je sila previdno, in želel, da bi že kmalo premagal te velike ovire in zopet prišel v varno strujo.

Po velikih težavah je dospel do južnega konca otoka.

Tedaj se je pa na otoku nekaj jasno in veselo zasmajalo. — Bil je ženski glas.

— Čudno. — je mrmral Tom. — da so tukaj v tej goščavi ljudje.

Nehote je obrnil čoln v smer, od koder je prihajal smeh.

— Oh, kako se plazijo med grmovjem in kako iščejo ubeglega, da bi ga privedli nazaj v zlato kletko. — Sem, mornar, sem! — Prevedli me na nasprotni breg. — Tema je in mene že v lahki obleki.

Tom je zagledal med vejevjem visoko žensko postavo v beli obleki. — Misli je, da vidi bitje z drugega sveta.

— Hej, mornar! — je zopet vzklila ženska. — Hitro, hitro, mudi se mi. — Pogled, kako si je mesec, in jaz ne smem gledati vanj.

— Skrij se mesec in ne delaj mi peg na mojem belem obrazu.

Ko se je približal čoln k bregu, je skočila vanj. — Čoln se je zamajal, da je ženska padla in obležala na tleh.

Tom jo je prijel za glavo in nepremično strmel v njen blede obraz.

Ženska je odprla oči, pogledala ga je in rekla s komaj slišnim glasom:

— Tom Barnwell, pripeljite me na nasprotni breg. — Tam mora biti Edvardovo truplo.

— Marija! — je vzklil mladi mož ter vztrepetal po vsem telesu.

Čoln je medtem zašel v deročo strujo in je z bliskovito naglico plaval po reki.

— Marija! — Marija! — Vi ste!... Vi!... V takem položaju!...

— Le pomiri se, Tom! — je rekla blazna ženska. — Le pomiri se! — Jaz vem, da si me rad imel, toda tvoja nisem mogla postati.

Edvard je prišel, Edvard... Ha, kaj plava tamkaj po vodi?

— Na drugo stran, na drugo stran. — Ali vidiš obraz? — Bled je in krvavo liso ima na čelu? — To je moj oče.

— Marija, za božjo voljo, kaj se je zgodilo? — je vprašal mladenič. — Kaj se je zgodilo tako strašnega? — Kje so vaši starši? — Kje je vaš mož?

(Dalje prihodnjič).

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdrgnuto takoj s Dr. Richter-jevom

PAIN-EXPELLER

Vrabi in to let pri slovenskih družinah in pri ljubiteljih kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

25c. in 50c. v lekarnah in naravnost od F. A. D. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Avstriji in Rdeči križ.

Vaški svet Hibbinga, Minn., je predlagal, da bi vsak ustlužbenec dal na mesec 50c za Rdeči križ.

Vsi so radi temu ustreli, razven 5 delavcev iz Avstrije; tem so dali čas, da si premislijo.

REŠIMO SLOVENSKEGA NARODA LAKOTE!

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Zgodovina a. in k. polipolka št. 11 s slikami

Zlatokop

Zlatarstvo slane

Življenje na avstr. dvoru ali

Smart cesarjeviča Rudolfa (Tra. godija v Mayerlingu)

Sledjenja v pogovorih

Slov.-angleški in angl.-slov. slovar

Trina ul in trtoraja

Učna knjižnica

Učni kletar

Učni književalec

Veliki slovensko-angleški tolmaz

Vredn. šteti

KARAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli s oroljem

Imanami, mala Japanka

Isidor, pobočni kmet

Is ramih stanov (pesnice)

Jama nad Dobrovo

Jaronil

Juan Misera

Juri baron Vega

Kraljičin noč

Korejska brata

Nekaj iz ruske zgodovine

O jetiki

Pegam in Lamberger

Prilki judov

Priganjanje indijanskih mist.

Jonarjev

Sedehna araba

Slovenske novole in povesti

Socijalizam

Socijalna demokracija

Stanley v Africi

Tinec in Plamen

Vredn. za gojbo

RASPLEDNICE:

Newyorke s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne komedije s slikami

Album mesta New Yorka s krajnimi slikami, mali

KRAJJEVIDI:

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

Krajevski državni mali

IZPODENI GOSTI.

Spoštovani gospodje:

"Pošljite mi še eno skatijo Bolgarskega Krvnega Čaja, ker odkar ga mi je izmanjkalo so zopet stalni gostje prehlad in druge bolezni v naši hiši."

s spoštovanjem

Anton Jovanović,

R. F. D. 27 Box 64

Ottawa, Ill.

Ta in druge dopise, ki nam prihajajo na kupe dan za dnem, dokazujejo do broto H. H. Von Schlickevo Bolgarskega Krvnega Čaja.

Čuvajte se ponaredb, ker one so škodljive.

Marvel Products Company,

99 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako hočete pošiljate zagotoviti, pošljite 10c. več.

Kje je moj mož JOHN MODER?

Prišla sva 9. marca iz Brooklyn, N. Y., v Cleveland, O. in se nastanila na 1297 E. 55. St., kjer me je zapustil z otrokom.

30. marca. Čula sem, da se nahaja v Detroitu, Mich., ali pa v Duluthu, Minn. V Detroitu ima sestre. Kdor mi naznani njegov naslov, dobi \$5.00, ali naj se pa sam oglasi. — Mrs. Mary Moder, 6226 Carl Ave., Cleveland, O., ali pa: Joseph Spacepan, 6226 Carl Avenue, Cleveland, Ohio. ((5-7-7))

ROJAKI, SLOVENC, SPOMINJATE SE SLOVENSKEH REVEŽEV V STAREM KRAJU!

Iščem svoje tri prijatelje PETRA, JOHNA in MIHAELA JALO-VEC. Pred dvema letoma smo bili skupaj v Clevelandu. Sedaj ne vem, kje se nahajajo. Prosim cenjene rojake, naj mi kdo naznani, za kar se že vnaprej zahvaljujem, ali naj se mi pa sami javijo. — Charles Pošebal, Box 33, Betula, Pa. (2-5-7)

POZOR ROJAKI

Najboljše mesto na svetu, kjer so vsi Slovenci in Sloveni, ki imajo v Clevelandu, Ohio, 6702 Bona Ave., Cleveland, Ohio.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt let. pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporoča.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšič.

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jannik.

Wollock, Colo.: Peter Culig, John Gern, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolkar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blah in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Mežnarich.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anto Bambich, Frank Laurich, A. Oberst in John Zalcet.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mih. Cirar.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barbočič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.

Kolumbus, Kans.: Joe Knaefel.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kernc.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.

Mineral, Kans.: Frank Augustin.

Ringo, Kans.: Mike Pencil.

Kilmer, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Rahite, Mich.: M. D. Ldkovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Koba, Martin Rade in Pavel Shalts.

Detroit, Mich.: Jos. Glasch.

Marquette, Mich. in okolica: Jon Kotlan.

Chickasha, Okla.: Frank Govia, Jak. Pateš in M. Spas.

Jos. J. Pesbel, Anton Poljanec in Louis M. Perusek.

Evelth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittsville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boje.